

Rokopisi se ne vračajo.

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha čialo 72.160.
Wien. Nr. 105.241.

vati v egiptске zadeve.

Po ženevskih posvetovanjih

n. Ženeva, 18. junija.

Petindesetdeseto zasedanje Sveta Društva narodov je sicer zbudilo veliko zanimanje v vseh državah, toda poteklo je nenavadno hitro in brez večjih, vidnih rezultatov. Javni seji sta se vršili samo dve, ko se je razpravljalo o razorožitvenem problemu in o Stresemannovem poročilu o mednarodni gospodarski konferenci. Vtis teh debat je bil dokaj prazen. Na dnevnem redu zasedanja itak ni bilo nobenega važnejšega vprašanja in še med strankami zadevami, ki so se obravnavale, jih je več ostalo nerešenih in so se odgodila na jesen. Tako spor med Poljsko in Odanskim glede uporabe polotoka Westerplatte kot skladišča vojnega materiala, namenjenega za Poljsko, in rumunsko-madžarski konflikt glede izvajanja agrarne reforme na veleposestvih madžarskih velikašev na Sedmograškem. Tudi o vprašanju Klajpede se ni razpravljalo, ker je litvinski ministrski predsednik Voldemaras obljubil, da se bodo izvedle v novembru nove volitve v Klajpedi.

Kakor skoro vedno, se o važnejših rečeh sploh ni govorilo na sejah Sveta, marveč so o njih obravnavali ministri velesil kar za kulisami. Manjši sil k tem razgovorom niti vabili niso. Razprave o ruskem vprašanju se n. pr. ni udeležila niti Poljska, niti zastopniki Male antante. Razumljivo je tedaj negotovanje v prizadetih manjših državah. Madžari pretežno izstopajo iz Društva narodov, vendar te grožnje nihče ne jemlje resno.

Navzlic klavnemu poteku ženevskega zasedanja se pa dajo ugotoviti nekateri konkretni sklepi, oziroma se morejo naštet nekateri konstatacije, ki izhajajo iz razgovorov zunanjih ministrov velesil.

Razprava o ruskem vprašanju je pokazala, da danes ne more biti niti govora o enotni fronti proti sovjetski uniji. O kakem takem podjetju ne mara niti Francija niti Nemčija ničesar slišati. Zato Chamberlain sploh ni prišel na dan s predlogom za ustvaritev protiruskega bloka. Belgijski zunanji minister Vandervelde je celo smatral za potrebno izjaviti, da se časi Denikinovih in Vranglovih ekspedicij ne smejo več vrniti. V ruskem vprašanju si je torej vsaka sila ohranila proste roke.

Vprašanje predčasne izpraznitve Porjenja še tokrat ni pojavilo. Jedva je tekel razgovor o eventualnem znižanju števila zasedbenih čet, ki pa se lahko izvede šele potem, ko izpolni Nemčija pogoje, ki jih je sprejela za vse dosedanje mnogobrojne koncesije. Stresemann je dovolil, da bosta dva zavezniška vojaška strokovnjaka ugotovila na licu mesta v Kraljevcu, Küstrinu in Glogau, če je Nemčija res podrla neke utrdbe na istočni meji, k čemer se je zavezala lanskega decembra.

Za to svojo uvidevnost je prejela Nemčija zagotovilo, da se vlade bivših zaveznikov ne bodo protivile, da se Nemčiji dodeli sedež v komisiji za kolonijske mandate. Dr. Stresemann se torej ni vrnil v Berlin čisto praznih rok, čeprav vpjane nacionalistično časopisje o njegovem porazu. Neki elementi v Nemčiji pač smatrajo, da mora Nemčija na vsakem sestanku z Briandom doseči kak nov uspeh, ne da bi sama kaj žrtvovala.

Zunanji ministri velesil so končno razpravljali tudi o jugoslovensko-albanskem konfliktu. Briand in Chamberlain sta sklenila, da posredujejo še enkrat v Tirani in Beogradu. Ta sklep je hvalvreden. Vendar ne more zakriti dejstva, da sta se zunanja ministra obeh zapadnih velesil s tem skromnim sklepom pokorila volji Italije, ki ne dopušča, da bi cel naš spor z Italijo, izvirajoč iz tiranske pogodbe, v tej ali oni obliki prišel pred mednarodni sodni dvor v Ženevi. Tako popuščanje napram fašistični Italiji, ki ji je Društvo narodov trn v peti, prav gotovo ne utrjuje prestiža že itak dovolj šibke ustanove pokojnega predsednika Wilsona.

Vatikanska naklonjenost jugoslovenskemu škofu

Med novimi kardinali ni zopet nobenega našega škofa.

Rim, 20. junija. o. Danes dopoldne se je vršil v Vatikanu tajni konsistorij, na katerem sta bila imenovana za kardinala mgr. Vamroye, nadškof v Malinesu in mgr. Hlond, nadškof v Poznanju.

Papež je imel ob tej priliki daljši govor, v katerem je razpravljaj predvsem o Kitajski in Mehiki ter o položaju rimske cerkve v Franciji. Naglašal je, da so državljansko vojno na Kitajskem povzročili predvsem prevratni nauki, ki so prišli od drugod. Ob prvi priliki bo zopet in v večji meri kot doslej pokazal, da spoštuje Kitajce, ki so plemeniti narod in ki ljubijo red. V Mehiki se preleva kri za versko svobodo. Barbarško preganjanje in sovraštvo proti cerkvi dokazuje, je nadaljeval papež, da se vsakovrstne prevratne teorije javno in tajno širijo, ker se kakor strup zajedajo v narod. dočim vladajoči ne store ničesar, da bi napravili ta strup neškodljiv.

Govorci o Franciji je papež z zadoščanjem ugotovil, da se ne mnogi, posebno mlajši, poklonijo zaletenemu. Zato tembolj obžaluje slabo neobogljivost in kljubovanje zaradi katerih se zgraža cerkev. Izrazil je upanje, da to ne bo več trajalo dolgo ter da se bodo vsi zavedli svojih zmot in se povrnili k skupnemu očetu. Si čer pa bo papež primoran izobčiti nepokorne iz katoliške cerkve, kajti ezasledjenost je nekatero privedla že tako daleč, da se postavljajo proti skupnemu očetu, čeprav z besedami izjavljajo, da priznavajo in spoštujejo njegovo avtoriteto.

Porazno nazadovanje klerikalcev pri občinskih volitvah

Pri nedeljskih volitvah v ljubljanski oblasti je SLS na celi črti propadla in znatno nazadovala. — Od 1483 oddanih glasov je dobila le 465 ter nazadovala od zadnjih volitev za 33.2 odst. — Krepko pojačanje naprednih glasov. — SDS je v vseh občinah napredovala

SLS je pričakovala, da bo nedelja zanj dan zmage pri občinskih volitvah v ljubljanski oblasti. Doletela pa jo je kazen božja in ljudska volja jo je to pot pustila na cedilu. V vseh treh, odnosno štirih občinah, kjer je bil v nedeljo voljen nov občinski odbor, je SLS prav temeljito pogorela. Zbrala ni na svojih listah niti tretjino vseh oddanih glasov in katastrofalnost njenega padca se vidi po tem, da je dobila na istih volitvah, na katerih je imela pri oblastnih volitvah 700 glasov, sedaj samo še 465 kroglic. Novo mesto je doseglo prav tako sijajno napredno zmago, kakor je velik polom SLS v Domžalah so klerikalni glasovi kar izginiti in v Kamniku, kjer je SLS računala na lastno zmago, so klerikalci ostali kot najšibkejša stranka. Od klerikalcev najeto in plačano časopisje, ki se lažljivo izdaja za napredno, skuša sedaj s falzifikati zakriti porazno nazadovanje klerikalnih glasov, a zaman, ker številke volilnega izida govore resnico preveč glasno.

Navzlic veliki gonji, ki jo je SLS podpirala v vrstah raznih malkontentov in «tudi naprednjakov», da bi okrnila dosežanje moč SDS v občinah, je SDS prav v vseh občinah številčno napredovala ter si zagotovila odločilen vpliv na vodstvo občin. Tudi v Kamniku je SDS dobila več glasov, kakor pri zadnjih volitvah, čeprav se to pot dve okoliški občini volitev nista udeležili. Na tem dejstvu ne more prav nič izpremeniti, da SLS ni dosegla absolutne večine. Vesel pojav pri nedeljskih občinskih volitvah je nadalje ta, da je povsod SDS bila — razen v Kamniku — jedro napredne koncentracije in da se je kolaboracija naprednih ljudi na vseh voličih prav dobro obnesla na korist napredne stvari, a na škodo klerikalizma. O izidu posrednih občinskih volitev naslednje poročilo:

Občinske volitve v Novem mestu

Pametno sodelovanje SDS in SKS je prineslo v nedeljo novomeškimi naprednjakom sijajno zmago. Volitve so se vršile v znamenju dvoboja med združenim napredno fronto in klerikalno SLS. Združeni naprednjaki, ki so šli v občinsko borbo pod geslom naprednega gospodarskega dela, so opravili svoj volilni akt mirno in z odločno zavestjo, da morajo zmagati nad klerikalnimi demagogi, ki so se hoteli polastiti prekrasne dolenske metropole. Klerikalci so spravili na voliče vse, kar so imeli. Veseli prizori so se odigrali, ko so klerikalci vozili težko bolne na voliče, da rešijo svojo potapljačo barko. Tudi teror, ki so ga nekateri njihovi priganjci izvajali nad svojimi omahljivimi pristaši, ni zalegel. Od 799 volilnih upravičencev je glasovalo 622. Napredna gospodarska lista je dosegla absolutno večino in pride s tem tudi novi občinski svet popolnoma v napredne roke. Združeni naprednjaki so pridobili napram oblastnim volitvam, ki so se vršile januarja meseca, 40 glasov. Tedaj je bilo oddanih za SDS 245 glasov, za SKS pa 32. Združeni naprednjaki so pri sedanjih občinskih volitvah napredovali na 317 glasov. Klerikalci so padli od 201 na 187 glasov. Končni izid volitev in pregled mandatorov je sledeči:

NGL	317 glasov in 13 mandatov
SLS	187 glasov in 7 mandatov
Rad.	67 glasov in 3 mandate
Združ. soc.	51 glasov in 2 mandata

S temi volitvami, ki so pravi kašpot za vse naprednjake širom Slovenije, je Novo

mesto pokazalo, da hoče i poslej ostati na braniku napredne in nacionalne ideje v Slo veniji.

Občinske volitve v Kamniku

Volilna borba, ki se je vodila za nedeljske volitve v Kamniku največ pod lokalnimi osebnimi vidiki, je končala tako, kakor je bilo predvidevati vprico napredne razcep lenosti in osebnega nezoglasia. Najvažnejše dejstvo kamniških občinskih volitev je veliko nazadovanje SLS dasi so klerikalci računali zase na popolno zmago. Klerikalna stranka je nazadovala od januarja meseca (oblastne volitve) za celih 92 glasov, to je od 236 glasov na 134. Ki jih je dosegla pri nedeljskih občinskih volitvah. SDS je napram zadnjim volitvam napredovala, dasi nima za vodstvo občine potrebne večine. Končni izid občinskih volitev v Kamniku pa je sledeči:

SDS	171 glasov in 8 mandatov
SDS okolič.	14 glasov in 1 mandat
Združena lista (SKS, soc. itd)	190 glasov in 9 mandatov
SLS	134 glasov in 7 mandatov

Iz volilnega rezultata izhaja, da je SLS v Kamniku najmanjša stranka. Relativno večino (s samo 5 glasovi proti SDS) je dosegla Združena lista, za katero so glasovali razni malkontenti, socialisti, SKS in pa neizbežno omizje »slovenačkih radikalov«. Iz volilnega rezultata je končno razvidno, da klerikalni stranki v Kamniku ne pripada prav nobena vloga in da bo obsojena na navadnega nerazga, ako se naprednjaki zavedo, da je treba po končanem volilnem opravilu na podlagi realnega prevdarka nadaljevati dosedanje tradicije občinskega dela v tem lepem izletniškem in industrijskem mestecu. Vsaka druga kombinacija bi neminovno privedla do pogubne gospodarske politike v kamniškem občinskem svetu.

Občinske volitve v Domžalah

V Železnih je bil v nedeljo izvoljen nov občinski odbor brez volilne borbe ker se je dosegel med voliči sporazum za samo eno volilno listo. Izvoljenih je 5 demokratov in 4 klerikalci.

Železniki v demokratskih rokah

Nedeljske volitve v domžalski občinski svet so v marsičem značilne ne samo za Domžale same, nego tudi za njegovo širo okolico. Upoštevati treba, da leže Domžale v popolnoma klerikalni okolici in da je zato razumljivo, ako je SLS napela vse sile, da se polasti tega lepega trga. SLS je vodila volilno borbo v vso ljutosijo in brezobzornost. Dožvejala pa je kljub temu huj poraz. Neuspeh SLS je razviden predvsem iz primerjave njenih glasov pri sedanjih volitvah in pa pri oblastnih volitvah januarja meseca. Tedaj je SLS dosegla v Domžalah 273 glasov, pri sedanjih občinskih volitvah pa je komaj s težavo nabrala 144 glasov. Nazadovala je potemtakem za 129 glasov, torej skoro za 50%. Pri oblastnih volitvah januarja meseca 1927 so vse napredne stran ke prejele 116 glasov in sicer SDS 81, SKS 25, socialisti 10. Naprednjaki so šli to pot v občinsko borbo z dvema listama.

Združena gospodarska in delavska lista je dosegla 133 glasov in 6 mandatov. Napredna gospodarska lista 75 glasov in 4 mandate, SLS pa 144 glasov in 7 mandatov.

Občina je na ta način pod vodstvom SDS v trdnih naprednih rokah. Naprednjaki, ki so pri oblastnih volitvah zbrali 116 glasov, so sedaj dosegli 208 glasov, porasli so torej skoro za 100%. S to sijajno afirmacijo bo tudi za naprej nad Domžalami plapolala napredna zastava!

Občinske volitve v Celju

Za Slovence sramotna zmaga klero-radikalsko-nemške zveze. Volilni teror kakor v Južni Srbiji. — Podkupovanje kakor na Madžarskem

Celje, 20. junija

Nedeljske občinske volitve v Celju so vzbudile mnogo zanimanja po vsej Sloveniji, pa tudi izven naše ožje domovine. Saj je bil volilni boj to pot izredno težak. Nekdanji avstrijski nemški renegati so v svoji veliki gospodarski premoči to pot zopet dvignili glave in z vidnim zadovoljstvom delali račune, oprti na tako zvano največjo državno stranko, t. j. radikalno stranko ter na Slovensko ljudsko stranko, ki je za skledo leče obečala že v avstrijskih časih prodajati našim tlačanom slovenske narodne interese. Izid volitev mora da ni prav po godu. Razočarani so oni isti krog, ki si ne morejo več predstavljati, da je sramotno pakiranje z Nemci in mlačnost nekaterih v Celje priseljenih meščanov vzpostavila spet prejšnjo moč celjske nemškutarije. Kdor pa je sledil poteku volilnega boja in nedeljskim volitvam, bodisi kot tihi gledalec ali kot aktivni agitator, bo znal povedati o silnem teroru, ki ga najdemo kvečjemu še pod radikalnim režimom pri volitvah v Južni Srbiji. Klerikalno radikalno nemški agitatorji so blokirali cele ulice in hiše. Nemški podjelniki so svojim nameščencem diktirali, kako morajo voliti, zasebnim nameščencem grozili z odpustom, ako ne bodo dali svojih glasov v drugo skrinjico ali pa se volitev sploh vzdražali. V pomankanju programa ter globokih narodnih in strankarskih idej so grožnje, zlasti pa vimo, golaži in tudi denar za sveto klero radikalno nemško stvar

ški kritiki so bili nasprotniki silni in veliki, naj slede besedam sedaj tudi dejanja.

Volilne priprave so se vršile to pot bolj na tihem, od moža do moža. Nemci so v svoji veliki disciplini in z ozirom na svoj največji nacionalni interes pri teh občinskih volitvah že v prvih dopoldanskih urah pripeljali v skupini na voliče vse do zadnjega moža. Vršili so strogo kontrolo nad ljudmi v lokalih in na ulicah, zlasti v Gosposki ulici in na Glavnem trgu, kjer je bil glavni štab agitatorjev, so se obnašali predstavniki starega avstrijskega nemškutarstva drzno in prepotentno, v nadi, da nastopijo za Celje kmalu zopet nekdanji lepi avstrijski časi. Eden izmed teh je celo protestiral proti temu, zakaj voliča niso označena tudi z nemškimi napisi. Prav tako so se vedli tudi pribežniki v radikalno stranko in klerikalni agitatorji. V dopoldanskih urah so že začeli loviti voliče z vinom in golažem. Uradno je ugotovljeno in vzeto na zapisnik, da je tajništvo SLS podpisovalo in izdajalo na volice nakaznice, s katerimi so dobivali v gostilni g. Zumra brezplačen golaž in v nekem lokalu SLS na Kralja Petra cesti gratis vino. Javili so se tudi slučaji, da so razdeljevali med voliče denar. Žal je treba tudi ugotoviti, da se je nad 40 voličev, ki se sicer pri raznih prilikah trkajo na svoja nacionalna prsa, vsled raznih groženj odstranilo med tem, ko je bila med pristaši nasprotnikov le redka izjema takih voličev, ki niso hoteli s sramotnim sodelovanjem pri volitvah omadeževati svoje poštene narodne preteklosti.

Udeležba je bila naravnost ogromna. Od 1527 voličev je bilo oddanih 1314 glasov. Ako se izvzamemo umrli in stalno odseljeni, je to okrog 90 %. Po 17. uri se je zbirala pred mestnim magistratom velika množica občinstva, ki je nestrno pričakovala volilne rezultate. Padlo je pri tem na račun narodnih izdajc več bridkih, a resničnih očitkov.

Ves čas volilne agitacije, zlasti pa na dan volitev se je obnašal kot glavni agitator koalicije odvevniški koncipient dr. Godnič tako, da se je občinstvo naravnost zgražalo. Ko je izvedel za rezultat volitev, je v znamenju zesa, pod katerim so se vršile volitve na nasprotni strani, vzklikal: Zdaj pa gremo pit!

Politični oblasti se je zdelo potrebno, da koncentrirajo v Celju na dan volitev 20 orožnikov. Ni se moglo ugotoviti, ali se je to zgodilo z ozirom na varnost za narodne voliče v Celju. Nemci so uganjali svoje orgije pozno v noč. Poročamo še kot kronisti, da je pri tej priliki izrekel neki višji državni uradnik, nemški mož, ki ga je pri prevratu naša velika popustljivost pustila na udobnem mestu v Celju: Zmaga je naša! Značilno za celjske razmere.

Rezultat volitev je sledeči: Klero-nemška zveza 790 glasov, 20 mandatov.

SDS 406 glasov in 10 mandatov. Bernotovci 22 glasov, noben mandat. Socialisti 96 glasov in 3 mandate. Zvezarji so si mandate porazdelili tako, da jih dobi NRS 9, SLS 6, Nemci pa 5.

Izvoljeni so: SDS dr. Juro Hrašovec, odvetnik, Ivan Rebek, klučavničar, dr. Ernest Kalan, odvetnik, Ivan Ravnikar, trzovec, Franc Mravljak, profesor, dr. Anton Božič, odvetnik, Drago Bernardi, hotelir, dr. Drago Hočvar, okrožni zdravnik, Ivan Prekoršek, upravitelj javne bolnice, in Drago Sirc, trgovec. SLS: dr. Anton Ogrizek, odvetnik, Maks Janič, pek, Franc Dobovčnik, trgovec, Ivan Možina, upravitelj jetišnice, Miha Hohnjec, kipar, dr. Vekoslav Voršič, odvetniški kandidat, NRS: Alojzij Gorican, odvetnik, Andro Posavec, lekarnar, Josip Brinar, ravnatelj meščanske šole, dr. Dragotin Vrečko, odvetniški kandidat, Anton Lečnik, urar, Anton Zupan, gimnazijalski ravnatelj, Josip Zumer, gostilničar, Anton Koren, višji redar v p., in Tomaž Cviren, invalid. Nemci: Franc Rebenšchegg, hotelir in mesarski mojster, dr. Jurij Skoberne, odvetnik, Franc Koschir, kovaški mojster, Franc Gratschner, sluga pri Rakuschu, in dr. Kristian Wolf, pravni zastopnik Rakuscha. Socialisti: Karel Felician, žel. uradnik, Valentin Komavil, vodja borze dela, in Ivan Lah, pekovski pomočnik. Slednji je Bernotovec. Mandat na podlagi najvišjega ostanka.

ZAHVALA.

Vsem onim voličem, ki so, dasiravno smo imeli združene tri stranke proti sebi, moželi glasovati za listo Samostojne demokratske stranke, bodi izrečena zahvala.

Nenaravni večini je sicer stranka podlegla, a niso premagana načela, za katera se borimo.

Zmaga nasprotnikov ne more biti traina, ker sedanja večina je ustvarila samo vsem nasprotnikom skupna mržnja do naše stranke, ali tudi osebno sovraštvo do posameznih oseb.

Ceprav sedaj v trenutni manjšini, hočemo skrbeti, da ostane narodni značaj celjskega mesta neoskranjen, posebno da se ne bodo izpolnile obljube, katere ste dali nasprotni dve slovenski stranki tretjemu svojemu zavezniku, ki je njima pripomogel do zmage.

Je sicer marsikdo izostal, bodisi iz strahu, bodisi da se nikomur ne zameri, ali da ne bi izgubil službe ali zasluga. Izkazalo se je končno častno število trdnih in vselej zanesljivih pristašev. Ti ostanejo naš up tudi za bodočnost.

Samostojna demokratska stranka v Celju.

Volilna svoboda sedanje vlade

Radičeve odposlanstvo, ki je hotelo organizirati volilno akcijo v Makedoniji, bi bili kmalu ličali.

V nedeljo je doživelo odposlanstvo Radičeve stranke, ki je prispelo v Skopje, da tamkaj organizira volilno akcijo Radičeve stranke v Makedoniji, prav neprijeten doživljaj. Odposlanstvo je vodil bivši minister inž. Košutič. Ze v nedeljo zjutraj so beograjski listi poročali o prihodu inž. Košutiča v Skopje kot o prvotvorni volilni senzaciji. Zdi se, da so bili vladni krogi s tem opozorjeni na nevarnost, ki preti službenim listam v Makedoniji in da so na hitro roko organizirali protinastop skopljanskega prebivalstva. Zvečer so se namreč Radičevi odposlanci z vlakom vračali iz Djakovice v Skopje, kjer so hoteli prenočiti ter se sestati še z drugimi svojimi zaupniki iz Makedonije. Pred postajo se je nabrala večšotglava množica, ki je sprejela Radičeve odposlanstvo s skrajno sovražnimi dejanji. Množica je bila oborožena a palicami ter je nahučila Radičeve odposlanstvo z «Dol z izdajci, ven z Radičem! Inž. Košutič se je moral s svojimi spremljevalci zateči v prostore železniške policije, kamor jim je kmalu sledila razjarjena množica in ju hotela linčati. Le s težavo se je policiji in žandarmeriji posrečilo odvrti množico od nameravanega nasilja. Množica je vztrajala pred kolodvorom in ni hotela dovoliti, da prenoči inž. Košutič v Skopju, marveč je glasno zahtevala, da mora Radičeve odposlanstvo takoj odpotovati. Zanimivo je, da se je Radičeve odposlanstvo upiralo tej zahtevi ter hotelo ostati v Skopju, da pa je osebni večerni vlak tako dolgo potakal, dokler se inž. Košutič ni vdal in stopil v vlak, a katerim se je vrnil v Beograd. Vlak je imel na ta način v Skopju na postaji eno uro zamude.

Ustanovitev „Hrvatskega bloka“

Po trimesečnem pogajanju med Hrvatsko federalistično seljaško stranko (federalisti), Hrvatsko stranko prava (frankovci) in Hrvatskim republikanskim seljaškim savezom (republikanci) je bil končno v nedeljo ustanovljen v Zagrebu takov. «Hrvatski blok». Najprvo so glavni odbori teh strank imeli seje in odobrili pogajanja za blok. Opoldne so se sestali predstavniki vseh treh strank na skupno sejo. Tej seji so prisostvovali: dr. Ladislav Polić, dr. Albert Bazala, dr. Milovan Zanić, Stepan Urošić, Mate Jagatić, Tomo Jalžabetić, Franjo Vrtar, dr. Ante Pavelić, dr. Mile Budak, dr. Stepan Bušić in drugi. O konferenci in ustanovitvi «Hrvatskega bloka» je bil izdan proglas. V proglasu se trdi, da je bila z vidovdansko ustavo hrvatskemu narodu odvzeta državnopravna individualnost, ki je stonela na tlačiteltnem hrvatskem državnem pravu. Hrvatski narod ni odobral takega položaja in se je boril za svojo popolno svobodo. Na vrhuncu borbe pa je Stepan Radić s svojo okolico zapustil hrvatsko narodno stališče in se poklonil vidovdanskomu centralizmu. Nalo se navaja, kako je Radić pokušal razdružiti hrvatsko družbo ter netiti povod prepir in razdor in celo versko borbo. Navaja se Radičeva ataka proti mestu Zagrebu. Vse tri podimane stranke se obvezujejo, da bodo sodelovale v borbi za hrvatsko državno samostojnost. Pri tem se hočejo naslanjati na hrvatsko državno pravo. Borba velja za vidovdanskega ustavi, centralizmu in politiki Stepana Radića, ki je danes na Hrvatskem edini predstavnik vidovdanskega ustave in njenega centralizma. Organizacije strank ostanejo še dalje ločene. Pri volitvah bodo vse stranke nastopile s skupnimi in enotnimi listami. Pogajanja s klerikalci so se razbila zato, ker so zahtevali klerikalci nosilce list v južni in severni Dalmaciji, v Mostarju, v zagrebški, varaždinski in požeški oblasti. Klerikalci so hoteli nosilce list še po drugih krajih. «Hrvatski blok» je pristal tudi na tako dalekosekne koncesije pod pogojem, da se klerikalci obvežejo, da bodo politično sodelovali s «Hrvatskim blokom». Iz vrst «Hrvatskega bloka» se domneva, da so hrvatski klerikalci odstopili od bloka in borbe za hrvatsko individualnost na pobodo in nasvet SLS, ki je te stvari proglasila za fantazije...

Sovjetske obtožbe

Moskva, 20. junija. d. «Izvestija» objavljajo izpoved aretiranege špijona Signeya Rileysa, aktivnega agenta angleške tajne službe, ki deluje v Rusiji že od l. 1918. Rileys izjavlja, da je imel nalogo pripravljati teroristične napade na sovjetske funkcije in da je bil v stalnih stikih z vplivnimi angleškimi in ameriškimi krogi ter z ruskimi terorističnimi organizacijami. Opremljen s posebnimi instrukcijami ministra Churchillja, je l. 1925. prekoračil mejo na Finskem in prišel v sovjetsko unijo, kjer je bil aretiran. Rileys je izdal tudi vse ostale tajne agente, ki delujejo v baltskih državah. Vsi ti agenti dobivajo potrebne podatke od vojaških komand omenjenih držav. Anglija daje svoja poročila tudi Ameriki.

Moskva, 20. junija. s. «Izvestija» obtožujejo švedskega veleindustrijalca Nobla, da je nameraval osnovati zaroto proti Čicherinu, Buharinu, Rakovskemu, Radeku in pokojnemu Krasinu. List objavlja priznanje bivšega carističnega gardnega častnika Elvengrena, ki je ba je od Nobla prejel leta 1925. v neki pariški kavarni 80 tisoč frankov, da odstrani sovjetske voditelje, predvsem Krasina. Povod za to postopanje je dala Noblova želja, da bi po padcu sovjetskega režima zopet dobil v svojo posest ruska polja za pridobivanje olja.

Verska svoboda v Nemčiji

Berlin, 20. junija. (bc.) V nedeljo je privredilo vseh 26 katoliških župnij v Berlinu procesije, katerih so se udeležili tudi državni kancelar, več ministrov in skoraj vsi poslanci nemškega centruma.

Turška politika

Angora, 20. junija. (ri.) Turška zbornica je odobrila zakonski načrt, po katerem se mora preseliti z ozirom na javni mir in red v zapadne kraje države 1500 uporniških družin.

Naši kraji in ljudje

Lepa manifestacija pijetete

Slavnostno odkritje spomenika pri Sv. Petru v Ljubljani.

V nedeljo so prebivalci šentpeterske fars, a tudi ostale ljubljane prisostvovali ganilni proslavi: Odkritja in posvetitvi spomenika 326 žrtvam svetovne vojne.

Spomenik, čigar sliko smo prinesli, stoji na okroglem kamnitem podstavku v obliki obroča v nasadu ob Zaloški cesti ob severni steni ladje cerkve sv. Petra. Je na pravem mestu, ker nudi edino ta prostor za učinek spomenika neobhodno potrebno zaključno prostornino. V višini ene stopnice stojijo na podstavku 4 po 2,20 m visoki piloni iz sivkaste kraškega kamna, ki nosijo na notranjih ploskvah vklesana imena padlih, na zunanji pa razne svetopisemske izreke. Prostor v obliki kroga je zasaden z zeleno travo, iz katere se dviga na sredini kockast podstavek z granitno napisno ploščo na vrhu. Srednji del, ki simbolizira skupni grob, je obkrožen s pozlačeno ograjo iz kovanega železa. V dekorativni opremi sprednje strani ograje se nahaja križ in 2 angela s črkama alfa in omega, začetka in konca vsega življenja. Mrtvi kamni so z rdečimi napisi živi pridigarji, tolažniki in preroki.

Prostor okrog spomenika je bil v nedeljo primerno okrašen. Stena cerkve za spomenikom je bila zakrita z ogromno črno zaveso, enako je bil do odkritja črno zastran spomenik sam ter govorniški oder.

Na prostoru okrog cerkve in na Zaloški cesti so se že zgodaj pred pričetkom svečanosti zbirale velike množice ljudi, ki so narastle do pričetka na 5000. Med njimi je bila tudi mladina vseh šol fare s svojimi učitelji. Vsa svečanost se je vršila točno po določenem programu. Ob 10 se je začelo iz zvonika četrturžno žalno zvonjenje. Odborniki so sprejeli pred vzhodom cerkve zastopnike civilnih in vojaških oblasti, magistrata ter raznih društev in korporacij. Žalne maše, ki je sledila sprejemu, so se udeležili med drugimi: veliki župan dr. Fr. Vodopivec, zastopnik divizijskega generala komandant mesta general Vuković z mnogimi višjimi častniki, komisar mestne občine Anton Mencinger, mag. tajnik dr. Riko Fux zastopnik invalidov iz Kranja, Kamnika, Škofje Loke, Zagorja ob Savi in Iga, dalje zastopnice raznih ženskih društev, kakor Kola Jugosl. sester in članice šentpeterske podružnice CMD. Poleg bivših vojakov iz Ljubljane jih je bilo mnogo tudi z dežele. Častno so bile zastopane Moste.

Po končani žalni sv. maši se je formalno sprevod, ki je odšel iz cerkve pri glavnem vходу in krenil po cesti pred spomenikom. Povorki na čelu je korakala železničarska godba in svirala žalno koračnico. Za njo se je razvrstila disciplinirana četa 17 mož lovcev s poveljnikom g. Franom Kosom. Pevska družstva z zastavami in drugi. Odbor z odličniki se je medtem razvrstil okrog spomenika in prikorakala je vrsta belo oblečenih deklic, nosečih male trnjeve venčke, ki so jih položile na spomenik. Odborniki so po končani žalostinki odstranili črno zaveso s spomenika, nakar je spomenik blagoslovil župnik Ivan Petrič, ki je opravil obred ob asistenci dveh gg. kaplanov. Združeni pevci so zapeli: »Usliši nas, o Gospod!«

Na govorniškem oderu se je prvi pojavil bivši vojni kurat g. Bonač. Njegov govor, globoko zasnovan in s svetopisemskimi primeri podprt, je vsem izvaljal solze iz oči. Narod, ki ne časti spomina svojih mrtvih, ni kulturni narod. Častimo spomin padlih žrtv, kmetskih, delavskih in meščanskih mož in fantov, katerim naj bo tuja gruda melika in sladka... Govor je tedaj prekinila Mozartova žalostinka, ki jo je zaigrala godba. V nadaljnjem govoru se je g. kurat spomnil vseh padlih šentpeterske fars, tolažbe njihove vdove, matere in očete, zaključil pa je s prošnjo do Najvišjega: »Medsebojno bratskega pokolja reši nas, o Gospod!« Iz skupnega groba se dviga klic, ki naj nas zveže v ljubezni. veri in upanju.

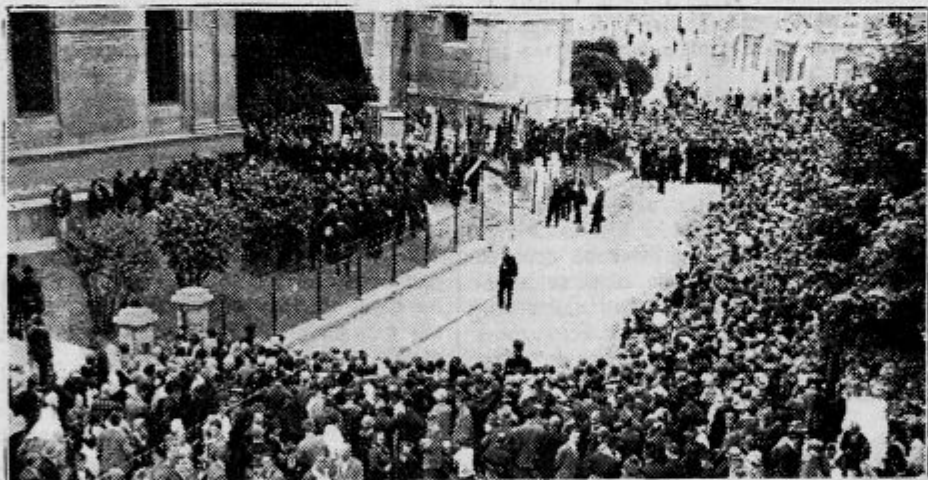
Pevci so zapeli mogočno in tužno Prelovčev: »Oj Dobrodošli!«

Predsednik Zveze slovenskih vojakov g. major Colarič je v svojem govoru pozdravil zastopnike civilnih in vojaških oblasti, naglašajoč, da imajo slovenski vojaški patriotizem ne samo na jeziku, marveč vedno tudi v srcu. Slovenski fantje so se borili tudi za našo Korosko in potili krvavi pot ne samo v Voliniji in na kraških skalah, marveč tudi v Dobruži in na Kajmakčalanu. Nikdar ne bomo pozabili zaslužnje.

nega Krasa in tužnega Korotana! Junakom pa naj bo zemlja, kjerkoli počivalo, lahka. Trikratni vzklík: »Slava!« je odjeknil iz tisočih grl.

Predsednik SLD dr. Lovrenčič je nato v kratkih, lepo izbranih besedah počastil spomin 12 padlih lovcev šentpeterske fars. Lovce Valentinič je z lovskim rogom zatrobil »halali« nakar je četa lovcev odala dve mogočno odmevajoči salvi.

G. Viktor Rohrmann se je nato kot predsednik odbora zahvalil občinstvu in odličnikom, naglašajoč, da so postavili ta spomenik našim žrtvam kot skromen čin dolžne nam pijetete. Za požrtvovalnost se je posebno zahvalil župljanom občine Moste, ljubljanski občini, ki je skupno žrtvovala za spomenik že 10.000 Din, g. inž. Dukiču za brezplačno izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del in inž. Vlad. Šubicu za njegovo veliko požrtvovalnost.

Prizor ob blagoslovitvi spomenika

Podpore slovenskim občinam za zgradbo šol

Beograd, 20. junija

Na osnovi čl. 15. zakona o narodnih šolah in sklepa ministrskega sveta br. 5200 z dne 12. maja 1927 je odločil finančni minister, da se iz postavke 300. državnega proračuna za 1927-28 nakloni podpora šolskim občinam in v svrhu graditve šolskih poslopij naslednja podpora:

V ljubljanski oblasti prejmejo: Radovica v črnomeljškem srezu 10.000 Din, Dvorska vas v kočevskem srezu 30.000 Din, Gaber v kranjskem srezu 30.000 Din, Čatež v krškem srezu 30.000 Din, Žažar v ljubljanskem srezu 20.000 Din. Log v ljubljanski okolici 10.000 Din. Gornje Jezero v ljubljanskem srezu 20.000 Din. Žiberše v log srezu 10.000 Din. Javorniški Rovt v radovljiškem srezu 20.000 Din. Dalnja vas pri Laverici 10.000 Din. Skupno torej prejmejo občine ljubljanske oblasti 190.000 Din.

V mariborski oblasti pa prejmejo podpora naslednje občine: Lepa njiva v gornjegrajskem srezu 10.000 Din. Gornja Lendava in Serdica v mursko-soboškem srezu 20.000 Din. Pečice v šmarnskem srezu 20.000 Din. Urban v ptujskem srezu 10.000 Din. Nadalje Svetina in Sv. Kunigunda v celjskem srezu po 10.000 ter Stranice v konjiškem srezu 10 tisoč dinarjev. Skupno 110 tisoč dinarjev.

Lep češki dan v Mariboru

Maribor, 20. junija

Gospodarska kriza je prisilila prva vse države, da so druga za drugo izdale zadnja leta precej stroge odredbe v zaščito zaslužka svojih državljanov pred inozemsko konkurenco. In tako vidimo, da največje države izganjajo tuje delavstvo in uradno izdajo ter jim le izjemoma dovoljujejo službovanje na svojih tleh. Tudi pri nas v tem pogledu nismo delali izjeme. Baš zato pa je tem pomembnejše, da žive češkoslovaški državljani pri nas prav tako, kakor bi bili naši. Posebno v Mariboru zaslužijo češki rojaki to bratsko ljubezen v polni meri. Njih nikdo ne smatra za tuje, nasprotno, veselí nas, da so v naši sredini. Ker je vsak posameznik cel mož. Slovan po prepričanju in delu, še bolj pa kaže to njih celota, organizacija »Češkega kluba«, ki spada med najmarljivše društva v Mariboru. Čehoslovaki ki ni ob tem ognjišču, se izloči sam iz naše družbe.

Vse to smo videli ob včerajšnji krasno uspehi slavnosti Češkega kluba ob zaključku mariborske češke dopolnilne šole, ki se je vršila dopoldne ob zelo lepi udeležbi

Sledila je izročitev spomenika v last in varstvo mestne občine. Komisar mestne občine g. Mencinger je položil na spomenik velik venec. Za njim pa so položili vence: zastopnik invalidov g. Tomec, za ženska društva ga. Turkova in gđ. Zgurjeva, sorodniki padlih in šolska mladina. Tajnik odbora g. Jože Pirč je zaključil slavnost z vzklikom ga. Nj. Vel. kralja Aleksandra in njegov kraljevski dom. Godba je zaigrala državno himno, nakar se je poklonilo manom padlih žrtv šest zastav pevskih društev in je sledil razhod.

Svečanost je popoldne zaključila na vrhu agilnega člana odbora g. Poldeta Zupaniča na Ahačjevi cesti obdaritev 40. vojnih sirot. Slavnost, ki ji je ves dopoldan pogodovalo solčno vreme, je bila zares ganljivo lepa manifestacija pijetete do naših fantov in mož, ki so padli v svetovni vojni.

staršev in krogov JČlge v meščanski šoli. JČlgo so zastopali podpreds. dr. Reisman, tajnik inž. Leben ter odbornika profesorja Spendal in Gruntar. Učiteljica šole g. Šimčikova, ki jo je poslalo v Maribor ministrstvo prosvete in šol iz Prage, je pokazala z učenici prav lepe uspehe v češčini ter češkoslovaški zgodovini in zemljepisju, kar poučuje v tej dopolnilni češki šoli. Poleg tega obiskujejo učenci, ki jih je okrog 50, seveda še naše šole. Predsednik »Češkega kluba« g. Franjo Bureš je imel ob zaključku šole primeren nagovor otrokom in staršem.

Popoldne se je vršil izredno uspel izlet Češkega kluba v okolico. Udeležilo se ga je nad 100 oseb, tudi učenci češke šole, ki so potem še zunaj v prosti naravi predvajali razne igre, deklamirali, peli in rajali v zelenem sadonosniku in bili tudi nagrajeni od društva. Orkester »Češkega kluba« pa je vzel seboj instrumente ter ves popoldan pridno sviral pod milim nebom tako, da se je razvila prava slovanska, prijateljska zabava v naših lepih Slovenskih gorah. Tudi izletu so se udeležili številni odborniki JČlge in drugi Mariborčani, ki so mogli zopet občudovati lepo vzgojo čeških otrok daleč proč od domovine in pa vzorno disciplino, ki veže češke rojake v Mariboru.

Samomor na tračnicah pri Logatcu

Pretrsljiva žaložra mladega fanta.

Logatec, 20. junija

Ko je v nedeljo popoldne okoli 15. privozil vlak št. 620 izza ostrega ovinka kakih 500 m pred logaško postajo pri tako zvani Dolgi jami, je strojevodja ugledal mlajšega praznično oblečenega človeka, kako beži pred vlakom med tri dvoirne železnice. Ker fant ni bežal na tiri, na katerem je vozil vlak, je bil strojevodja mnenja, da se hoče bežati umakniti s proge in je zato vozil dalje z normalno brzino. Toda v kratkih hipih se je zgodilo nekaj nepričakovane. Ko je vlak že dohitel bežečega mladega človeka, ki se je nahajal še kakih 25 m pred strojem, je fant skočil med tračnice, se zavil na tla in položil glavo na tir. Strojvodja je takoj prišel zavirati vlak. Videl je, da je nesrečno parkrat okrenil na tračnici ležečo glavo, kakor bi se zavedal svojega obupnega sklopa in trepetaje pričakoval grozni trenutek, ki se je res takoj nato odigral klub vsemu naporu strojevodje, da bi pravočasno ustavil vlak.

Železna koleša so pograbilo žrtv in jo zamandrala. Ko je preko pomočnega in razmarnega trupa šel že tretji vagon, se je vlak ustavil. Potniki so hoteli iz va-

gonov in bili presunjeni nad prizorom, ko so sredi tira pod koleši ugledali razmesarjeno truplo. Roka in klobuk nesrečnega sta ležala na drugi strani tračnic. Truplo samo pa je ležalo med obema tiroma. Čeprav je bilo navzočih več domačinov, nesrečnega nihče ni mogel spoznati. Po kratkem obzanku je vlak moral nadaljevati pot proti Logatcu.

O tragičnem dogodku je bilo takoj na postaji obveščeno logaško orožništvo, ki je kmalu ugotovilo, da je nesrečni mladenič 18letni sin progovnega čuvaja Isteniča s Planine. Služil je za hlapca pri posestniku M. v Logatcu. Kakšni razlogi so mladeniča privedli do obupnega čina, še ni točno znano. Priporočuje se, da je bil Istenič priden in vesel mladenič. Pred par dnevi je pri čiščenju hleva po neprevidnosti precej močno zadrl z gnojnim vilami nogo gospodarjevega konja, radi česar ga je gospodar okregal. In to grajo si je baje mladenič tako hudo vzel k srcu, da se je odločil za žalostno smrt pod vlakom.

Tragična smrt otroka

Kranj, 20. junija

V petek je zadela rodbino čevlarskega mojstra Pucija, stanujočega v poslopju Puškarnice v kokrškem predmestju pri Kranju, težka nesreča, koje žrtev je postal najmlajši član obitelji. Domača mati je imela svojega najmlajšega otroka, 10 mesecev starega sinčka v zibelki poleg štedilnika. Ko se je pri kuhinjskih poslih za hip obrnila od otroka, je sinček zagrabil za lonček zavretega mleka na štedilniku in ga prevrnil nase. Vrelo mleko se je otroku razlilo po telesu in povzročilo strašne opekline na hrbtu in nogah.

Prvo pomoč je nudil zdravnik dr. Stanko de Gleria, ki je odredil takojšnji prevoz v ljubljansko bolnico. Ze naslednji dan pa je nesrečni otrok podlegel opeklinam. Tragična smrt malega otroka je vzbudila splošno pomilovanje družine.

Novi žrtve Save

V soboto in nedeljo je Sava pri Tomačevem zahtevala dve žrtvi. — Učiteljica smrti železničarja Dečmana. — Štirje utopljeni v Zagrebu.

Ljubljana, 20. junija

Komaj se je v Ljubljani in okolici pričela razvijati kopalna sezona, že beleži kronika dve smrtni žrtvi mladih ljudi, ki jih je ugrabila Sava pri Tomačevem.

Kakor smo že v nedeljo poročali, je v soboto popoldne utonil 19letni dijak III. letnika učiteljskega Vladimir Tomec. Na mestu, kjer se je kopal Tomec v družbi svo-

je sestre, je Sava deroča, vrtinčasta, potuhnjena. Mladenec je bil sicer dober sportnik, vendar v plavanju še ni bil zadostno izurjen. Ko se je okrog 17. boril precej od brega z valovi, jim ni bil kos in se je začel naglo potapljati. Kopalci na nasprotnem bregu so takoj uvideli košljivo situacijo ter so na njegovo obupno klicanje hiteli na pomoč. Bilo pa je prepozno. Voda je mladeniča požrla in ga tirala s seboj. Pogumni potapljalci so izginulega Vladimirja iskali pod vodo. Zaman. Pod gladino je strujali vode tamkaj še silnejša in je svojo žrtv gnala brzo naprej.

Tomečovo truplo so iskali tudi še v nedeljo a brez uspeha. Deroča voda je svojo žrtv odplavila bržkone daleč, daleč v svojem toku... V soboto zvečer okrog pol 21 so ljudje opazili plavati pri Lazah nago moško truplo ki bi bilo morda identično z nesrečnim dijakom.

Svojo drugo žrtv je Sava zahtevala v nedeljo malo nad Tomačevim v Stožicah pod tako zvano »Malavaško ravanjo«. Utopljenec je 29letni France Dečman, pomožni pisar v kurilnici na glavnem kolodvoru stantioh na Ježici št. 72.

Bil je v nedeljo prost in ker je sijalo solnce, se je odločil — v svojo pogubo — da se gre hladiti v Savo, ki teče ne daleč od njegove hiše. S seboj je vzel novine ter ležal nekaj časa na pradu ob bregu. Istotam se je kopalo takrat že veliko število domačinov in ljubljancev. Čez čas, nekako okrog 10.30, sta povabila Dečmana s seboj dva njegova mlajša poznanca, ki sta

se vozila po Savi v malem čolnu, ki je last sinu trgovke Snaj v Stožicah. Dečman je njunemu povabilu sledil ter se vsedel v čoln. Komaj pa so bili nekaj metrov od brega, se je čoln na deroči vodi nagnil in prevrnil. Oba mlajša Dečmanova tovariša sta znala plavati, on pa ne. Takoj je izginil pod vodo, a se kmalu nato pojavil spet na površini. Pretresljivi prizor je gledala velika množica kopalcev, ki se prešinili od groze kar niso zganili. Sele na ponovni krik uboge žrtve je prijel za dolgo veslo sin cestarja Jeršeta, stekel po bregu za potapljaščim se Dečmanom in mu veslo po-

molil v rešitev Dečman se je z zadnjimi močmi oklenil vesla, na žalost pa ga je Jerše slabo držal — in veslo se mu je izmuznilo iz rok... Dečman se je spet potopil pod vodo, ki ga je nesla še kakih 100 metrov dalje. Ze nezvestnega so nato kopalci spravili na breg in ga pričeli obujati k življenju s pomočjo umetnega dihanja. Na kraj sta prispela tudi železničarja in posestnika z Ježice Kahne in Čibel, ki sta nadaljevala s poskusi obujanja, a je vsa pomoč bila brezuspešna.

Mrtvega mladeniča so prenesli na njegov dom, kjer ga je pozneje pregledal tudi iz ljubljane poklicani zdravnik, ki pa je mogel izjaviti, da je bila zastoj vsaka pomoč, ker je fant v vodi zadela kap.

Utopljeni železničar je bil vrlo priden in vreden uslužbenec, zelo priljubljen pri svojih tovariših in pri domačinih. Njegova žalostna usoda je globoko ganila vse, ki so ga poznali.

Sava je letos posebno grabežljiva. V Zagrebu je včeraj ugrabila kar štiri kopalce. Vse opozoritive, da naj bodo plavalci previdni in naj se ne oddaljujejo preveč od obale, so bile zaman. Vroči dan je iz Zagreba izvalil na savsko obalo nad 3000 kopalcev.

Okrog 15. je izginil v Savi 18letni čevlarski pomočnik Stefan Lipnjak. Menda ga je v vodi prijel krč in je neopaženo izginil v valovih. Trupla še niso našli. Čez poldrugo uro se je utopil ključavničarski vajenec Drago Borovac. Tudi njega je prijel krč in je truplo izginilo. Proti večeru se je potapljaj neznan plavalec. Preden je prišla pomoč, je že izginil v valovih. In ko so zvečer zapirali kopalšče, so v neki kabini našli še obleko z legitimacijo vajenca Dragotina Fumdeliča, ki je gotovo tudi postal žrtva Save.

Velik požar v Šiški

Ljubljana, 20. junija

Nocoj po 22. je prebivalce Celovške ceste v Šiški razburil nenaden požar, ki je izbruhnil v podstrežje Remčeve trgovine v Peruz-zijevi hiši ravno nasproti policijski stražnici. Ogenj je hipoma obšel podstrežje in kmalu se je polovica strehe zrušila. Takoj se je na licu mesta znašla vrla požarna bramba iz Zg. Šiške, kmalu pa so prihitali tudi ljubljanski gasilci z motorno brizgalno in obenem tudi gasilci iz Sp. Šiške. Zbrala pa se je seveda tudi velika množica tamošnjih prebivalcev, saj je požar ogrožal vsa sosedna poslopja.

Požrtvovalnosti gasilcev in vnetemu sodelovanju prebivalstva je uspelo ogenj lokalizirati in tekem ene ure odstraniti nevarnost večje požarne katastrofe. Podstrežje je pogorelo, trgovina pa je ostala nepozadeta, samo voda je povzročila nekaj poškodb.

O požaru so se širile najrazličnejše verzije, med katerimi se najbolj vzdržuje ona, da je zanetil neki slaboumež, odnosno, da je ogenj povzročil ogorek cigarete. Policija je takoj uvedla preiskavo. Škoda še ni ocenjena. Ob pol 12 je bila ugašena tudi vsa žerjavica in je tako bila vsaka nadaljnja nevarnost odstranjena.

Lastnika po požaru poškodovane hiše je nesreča tako pretresla, da so ga hoteli odpeljati v bolnico. Dobrosrčnim ljudem, ki so nesrečnega Peruzzija tolažili, se je pa kmalu posrečilo, da so ga pomirili. Človeških poškodb ali žrtv pa požar ni zahteval.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera:

Torek, 21.: »Fidelio«. C.
Sreda, 22.: »Madame Butterfly«. Gostovanje g. Jelacina. E.
Četrtek, 23.: Zaprt.
Petek, 24.: »Tajda«. A.
Sobota, 25.: »Poljska kric. Opereta. Izven.
Nedelja, 26.: »Seviljski brivce. Gostovanje v Celju ob 15.

Mariborsko gledališče:

Torek, 21.: »Scampolo«. B in C. Kuponi. Znižane cene. Zadnjič.
Sreda, 22.: Zaprt.
Četrtek, 23.: »Pri belem konjičku«. C. Kuponi. Zadnjič.

Prva repriza Beethonove opere Fidelio v ljubljanski operi se vrši drevi za red C. Opera Fidelio je na naših deskah pri premijeri dosegla naravnost ogromen uspeh, kakor še nobeno drugo delo v zadnjih letih. Zasedba je sledeča: Leonora — ga. Zaludova, Marcelina — ga. Ribičeva; Rocco, ječar je gosp. Beletto. Don Pizarro — gosp. Ho-

lodkov, Florestan — gosp. Knittl, Jaquino — gosp. Kovač, Don Fernando — gosp. Mitrovič. Častnika poje gosp. Šubelj, oba jetnika: Janko in Mohorič. Režijo vodi višji režiser gosp. Knittl, dirigira pa kapelnik Balatka. Ljubitelje simfonije glasbe opozarjamo na veliko overture Leonora op. 72, ki se igra med III in IV. sliko. Predstava je za red C.

Sprememba mariborskega repertoarja. Radi nenadne obolevosti g. Bukševca, se uprizarji v torek, dne 21. t. m. »Scampolo« za abomba B in C po znižanih cenah. V četrtek, dne 23. t. m. se igra »Pri belem konjičku« za red C. — Za zaključek sezone se pripravljva v režiji gosp. prof. Šesta Shakespearejeva klasična komedija »Kar hočete«, koje premijera bo že koncem tega tedna, tako, da se letos sezona zaključi prej kot navadno.

Slovenski grafiki v hrvaškem tisku. Zadnja številka zagrebškega »Ilustrovanega V. jenca« za mesec junij prinaša med drugim lepim ilustrativnim gradivom tudi peterske prispevke slovenskih grafikov. Zastopani so: Saša Šantel (s perorisbo »Kraljevič Marko«), Ivan Kos z originalnim linorezom »Ex libris«, E. Justin z dvema vinjetama in

Rajko Šubic z lesorezom »Ex libris«. Zvezek prinaša poleg imenovanih stvari še reprodukcije po enega značilnejšega dela kiparjev: Ivan Meštroviča, R. Frančesca, Rud. Valdeca, V. Branjšta, H. Juhna, F. Cote, Roberta Jeana — Jovanovića, I. Ekerta in I. Kerčiča.

Janko Rakuša, talentiran igralec za ljubimsko uloge in uloge mladih herojev, zapuša s koncem letošnje sezone spitsko gledališče, v katerem je deloval od sezone 1923./24. ter nastopal v klasičnem in modernem repertoarju.

Balet »Očarana lepota« v Beogradu. Dne 16. junija so imeli v beograjski operi premijero Čajkovskega fantastič. baleta »Očarana lepota«. Delo je v melodijah partij laharnostv razkošno prekipujoče. Našdiral ga je ga. Poljakova, dirigiral pa je skladatelj Hristić.

Pan Tadeusz v švedskem jeziku. Nedavno je izšel Mickiewicz Pan Tadeusz v švedskem prevodu. Prvi prevod je izšel že pred 30 leti. Znani švedski kritik Anders Oesterling piše v »Svenska Dagbladet«: To delo preseneči s svojim velikim, kraljevskim bogastvom. Obstoja vprašanje, ali se more sploh še kakšen narod ponasati s sličnim narodnim epom.

Subskribirajte Shakespearea pri Tiskovni zadrugi!

Z nedeljske kolesarske dirke. Sto metrov pred ciljem. Solar in Sović vodita.

Domače vesti

* Sistemizirano stanje poštinskih uradnikov in služabnikov v področju ljubljanskega poštnega ravnanstva. Ministrstvo je izdalo seznam odobrenih delovnih mest v poštini službi. Ravnanstvo ima: 53 uradnikov I. kategorije, 36 uradnikov II. kat., 35 uradnikov III. kat., 20 zvanikov, 32 služiteljev in 24 dnevničarjev. — Celje 18 uradnikov II. kat., 19 uradnikov III. kat., 19 zvanikov in 13 služiteljev; Ljubljana 1 šteje 41 uradnikov II. kategorije, 110 uradnikov III. kategorije, 55 zvanikov in 55 služiteljev; Ljubljana 2 pa 25 uradnikov II. kategorije, 14 uradnikov III. kat., 39 zvanikov in 26 služ., Maribor 1, 27 uradnikov II. kategorije, 43 uradnikov III. kat., 35 zvanikov in 23 služiteljev, Maribor 2, 40 uradnikov II. kat., 33 uradnikov III. kat., 32 zvanikov in 57 služiteljev, Bled 1, 3 uradnike 5 nižjih uslužbencev, Brežice 6 uradnikov, 7 nižjih uslužbencev, Beltinci 2 uradnika 3 nižje uslužbenke Boh. Bistrica 2 uradnika 2 nižja uslužbenca, Cerkljina 2+3, Črna-melj 3+4, Dol. Logatec 2+2, Dol. Lendava 5+3, Domžale 3+3, Gor. Radgona 5+5, Grobelno 2+1, Hrasnik 2+2, Jesenice-Fužine 2+2, Jesenice na Gor. 4+4, Kamnik 4+4, Kočevje 6+6, Konjice 3+4, Kranj 9+9, Krško 3+5, Laško 3+4, Litija 3+3, Ljubljana 3, 6+2, Ljubljana 4, 5+1, Ljubljana 5, 2+1, Ljubljana 7, 3+5, Ljutomer 4+6, Metlika 2+3, Mokronog 2+2, Moste 2+2, Murska Sobota 7+7, Novo mesto 10+10, Ormož 3+4, Poljčane 2+3, Pragerice 2+4, Prevalje 3+3, Ptuj 15+15, Radeče 2+3, Radovljica 2+4, Rajhenburg 2+2, Rakek 5+3, Rečica ob Paki 2+2, Ribnica na Dol. 2+4, Rogaske Slatine 3+7, Rogatec 2+4, Sevnica 2+2, Slatina 2+3, Slovenjgradec 3+4, Slov. Bistrica 3+3, Sodražica 2+2, Sv. Jurij ob juž. žel. 2+3, Sv. Lenart v Slov. Gorah 2+5, St. Vid nad Ljubljano 2+2, Škofja Loka 5+8, Šmar. je pri Jelšah 2+3, Sostanj 3+3, Trbovlje 1, 4+6, Trebnje 2+2, Trzin 4+4, Velenje 2+3, Vel. Lašče 2+2, Vič 2+2, Vrhnika 2+4, Zagorje 2+3, Zidani most 6+2, Zalec 2+3, Ziri pa 3+3. Ostale pošte imajo samo po enega uradnika in po enega, dva ali tudi tri nižje uslužbenke.

* Za ureditev položaja občinskih uradnikov. V Beogradu se je preteklo nedeljo vršila konferenca zastopnikov Udruga občinskih uradnikov iz vseh pokrajin naše države. Na konferenci je bil definitivno sprejet načrt uredbe o ureditvi položaja občinskih uradnikov, ki je bil po posebni deputaciji včeraj izročil ministrskemu predsedniku Vukičeviću. Uredba stoji na čl. 168. finanč. zakona za leto 1927-28, ki vsebuje pooblastilo, da minister za notranje zadeve v sporazumu s finančnim ministrom uveljavi to uredbo.

* Kongres privatnih nameščencev Jugoslavije. Centralna uprava Zveze privatnih nameščencev je določila, da se III. redni kongres Zveze vrši dne 14. avgusta v Zagrebu. Dnevni red še ni definitivno določen.

* Vozne odlašave na ladjah »Jadranske plovnice«. Direkcija »Jadranske plovnice« na Sušaku obvešča, da daje vozne odlašave vsem državnim in občinskim uradnikom in nameščencem in članom njihovih rodbin na ta način, da plačajo za vožnjo v I. razredu pristojbino za II. razr. za vožnjo v II. razr. po vozno pristojbino III. razreda.

* Železniške legitimacije dnevničarjev. Ministrstvo prometa je odredilo, da tisti državni službeniki, ki so bili kot zvaniki in služitelji po čl. 306 finančnega zakona za leto 1927-28 prevedeni za dnevničarje, izgube pravico do ugodnosti polovične vozarine na železnih in da morajo vrniti svoje železniške legitimacije.

* Nagrade izpraševalnim komisijam. Finančni minister je podpisal pravilnik o nagradah članom izpraševalnih komisij za sodne, profitorske, inženjerske in ostale države strokovne izpite ter za odvetniške izpite.

* Nova telefonska zveza Beograd-Gradec. Po odredbi ministrstva pošte in brezolov se je otvorila nova telefonska linija Beograd-Gradec. Promet na novi liniji je bil včeraj odprt.

* Himen. V nedeljo se je v Mariboru poročil g. Franjo Sedej, železniški uradnik v Ljubljani gl. kol. z gđ. Jelko Škerjeto v iz Maribora. Bilo srečno!

* V informacijo staršem. Kakor nam sporoča prosvetni inspektor, se vpisovanje v prvi razred srednjih šol vrši šele dne 1. septembra. Sprejemni izpiti se ne polagajo več.

* Za pospeševanje ribogojstva v Sloveniji. Ministrstvo za šume in rudnike je v svojo ureditve moderne ribogojne postaje v Bohinjski Bistrici odobrilo kredit v znesku 50.000 dinarjev. Z delom se je že pričelo. Načrte za postajo je izdelal višji inženjer Hinko Reic.

* Stanovanja za rudarske delavce. Direkcija državnih rudnikov je votala 45 milijonov dinarjev za gradnjo delavskih stanovanj pri državnih rudnikih. Stanovanska hiša za rudniške delavce se zgradi tudi pri državnem rudniku v Velenju.

* Še enkrat od Logatec do Ljubljane. K tej notici v naši nedeljski številki, nam sporoča Gremij za ljubljansko okolico, da je tozadevno poslal na Direkcijo državnih železnic v Ljubljani tozadevno spomenico radi uvedbe novih osebnih ali vsaj mešanih vlakov na progi Ljubljana-Rakek in obratno ki bodo glede odhoda in prihoda konvenirali potrebam potujočega občinstva in izletnikov. Direkcija bo, kakor smo informirani, prošnji gremija ugodila.

* Občni zbor ZKD iz tainštva ZKD Ljubljane. V nedeljo 26. t. m. se vrši ob 9.30 dopoldne v prostorih tainštva (Kazino II. nadstropje) VII. redni občni zbor ZKD Ljubljane. Pri tej priliki bomo polagali bilanco o dovršenem delu naših naprednih kulturnih

društev v mestu in na deželi, obenem pa podali pregledno sliko o delovanju centralne ZKD, ki je delo teh društev vsepovsod smoteno vodila in podpirala. Dnevni red obnega zbora smo pred kratkim objavili v novinah ponovno pa naglašamo in prosimo, da vsa društva sigurno pošljejo svoje delegate, ki naj podajo svoje želje in predloge in nasvete glede programa za prihodno sezono. Več društev v enem kraju lahko pooblasti enega delegata, da jih skupno zastopa na zborovanju. Polovična vožnja zunanjim delegatom zagotovljena. Vsak udeleženec naj vozni listek spravi za brezplačni povratek v domovno postajo.

* Slovensko lovsko društvo opozarja svoje člane in prijatelje strelskega sporta, da se vrši letošnje tekmovalno streljanje v nedeljo dne 3. julija za trenin je na razpolago vojaško strelšče vsak torek in petek od 17. do 19. Prvo streljanje se vrši danes. Strelci na dan!

* Kmetijski tečaj za učitelje. Na predlog ministrstva prosvete je bil dne 10. t. m. v ministrstvu za kmetijstvo podpisan odlok za prireditve šesttedenskih tečajev v svrhu usposobljenja podeželskega učiteljstva za učitelje na kmetijskih nadaljevalnih šolah, ki se imajo osnovati v bližini bodočnosti. Tečaji bodo od 10. julija do 20. avgusta na raznih kmetijskih šolah v državi: v mariborski oblasti pri Sv. Jurju pri Celju za 25 kurzistov iz te oblasti in na Grmu pri Novem mestu za 15 kurzistov iz ljubljanske oblasti. Predavalo se bo v teoretičnem dopolnilnem pouku: vinogradništvo, sadjarstvo, kletarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, poljedelstvo, zadržništvo, mlekarstvo, peruninarstvo, sviloreja, čebelarje, živino-zdravstvo ter predelava in konzerviranje sadja in zelenjave. Vsak dan popoldne od 3.-6. ure je pa obilnatna praksa, katere ne sme biti nihče oproščen. Poleg tega se bo vršil tudi pouk v narodnem gospodarstvu in knjigovodstvu. Tečaje bodo vodili direktorji odnosno upravitelji dotičnih šol, predavali bodo pa strokovni učitelji. Kurzisti imajo zagotovljeno brezplačno stanovanje s posteljo in olačjavo pri skupni prehrani s primerno cenjo. Stroske tečajev prevzame državna uprava. Kandidati se morajo prijaviti potom šolskih vodstev direktno upravam dotičnih kmetijskih šol najkasneje do 1. julija. Dodatno nam poročajo, da se bodo kmetijske šole pri St. Jurju pri Celju, da se bo vršil tamkaj tečaj le, ako se prijavi najmanj 10 kurzistov in da stane dneva prehrana 10-12 Din. Sprejeti bodo pravočasno obveščeni na navedeni naslov in se morajo zgledati dne 11. julija predpoldne pri upravi zavoda.

Foulard - svila
nova pošiljatev dospela.
A. Šinkovec nasl. K. Soss
Mestni trg 18.

* Kresovanje na Kumu. Litijska podružnica SPD goli vestno že prastaro slovensko navado, da na večer pred kresnim dnem prižge simbol luči in solca — grmado. Tu di letos se poda njeno članstvo z odborom vred na »dolenjski Triglav« k čaku Kumu. Kum je ena najbolj priljubljenih izletnih točk na Dolenjskem. Visok je 1219 m ter nudi silajen razgled. Nad vse diven pa je Kum na kresni večer, ko zaplapolata vsa dolenjska in Stajerska stran v kresovih. S pro stim očesom našteješ do 150 kresov z čajnogledom pa še mnogo več. Dohod na Kum je lahek, uporablja se pot iz Zagorja preko Čebulove doline ali pa mimo Senturja. Prijetna pot pelje tudi iz Trbovelj, a najkrajša je ona iz Hrasnika, ki pelje preko sedla Matice. Kresovanje se udeležijo poleg članstva iz navedenih krajev tudi planinci iz Zidanega mosta in Radeč. Ob slavnostnem razpoloženju, ko se potisne baklja v pripravljen grmado, bo zaorila lepa slovenska pesem — in takrat bo vsakemu ljubitelju narave toplo pri srcu... Pridite! Odhod z vlakom v četrtek ob 14.10 iz Ljubljane, na svoja službena mesta pa se povrnete z vlakom, ki pride v petek ob 7.30 v Ljubljano. Poskusite letos prvič in prišli boste vsako leto! Na veselo planinsko svidenje na Kumu v četrtek, 23. junija!

* Centralni urad za posredovanje zaposlitve privatnih nameščencev v Zagrebu. Gajeva 32 (dvorišče) je pristopil k registraciji vseh dosedaj nezaposlenih privatnih nameščencev ne glede na njihovo kategorijo in stroko. To pa iz razloga, da se jim omogoči skorajšnja željena zaposlitev. Često se dogaša, da se pri tem uradu iščejo razni nameščenci, a se na prosta mesta ne morejo upotiti radi pomanjkljive registracije. Zato je v interesu vsakega nezaposlenega nameščence, da se v svrhu registracije čimprej javi pri tem uradu. Urad obenem naproša delodajalce in privatna podjetja, da se v potrebi kakršnekolj delovne sile obrnejo nanj.

Naj bo v tovarni ali pisarni, vsakdo lahko ti danes priide, da se pri delu »Clio«-limonada kot okrepijo najbolj prileže.

* Ženitev oficirjev. Glede na čl. 117. zakona o ustroju vojske in mornarice, s katerim se oficirjem, zabranjuje ženitev, dokler ne dovršijo štiri leta oficirske službe je vojno ministrstvo izdalo pojasnilo, da se ta določba ne nanaša na civilne osebe in rezervnike, ki vstopijo v aktivno službo s čim novim višjim od podporočnika. Po tem pojasnilu pridobi oficir pravico na ženitev, čim

doseže čin poročnika ne glede na leta aktivne oficirske službe ali čim kot podporočnik dovrši štiri leta aktivne oficirske službe.

* Aretiran lopoglavski kazničenec. Pred nekaj dnevi je ljubotmersko orožništvo izvedlo, da se v gozdu »Babji ložici« pri Ljutomeru skrivajo neki sumljivi ljudje. Orožniška patrulja se je takoj podala na zasledovanje in naletela na štiri neznane moške, od katerih je enega ujela, ostali trije pa so pobegnili. V aretirancu se je ugotovilo, da se piše Jevrem Josipovič, 53 let star, rodom iz Petriča pri Kumanovem, obsojen na dvajset let robije; kazen je prestal v kaznili v Lepoglavi, kjer je od dela v gozdu v družbi treh drugih kaznjencev pobegnil. Napotili so se proti Prekmurju, da bi dospeli na Madžarsko in so prišli tako do Ljutomerja. Josipovič je bil oddan v mariborsko kaznilično, od koder bo eskortiran nazaj v Lepoglavo.

* Težka železniška nesreča pri Osijeku. Osební vlak, ki je v nedeljo zjutraj ob pol 8. odhajal iz Osjeka v Zagreb, je v bližini postaje Kravica skočil s tira. Lokomotiva in štiri vagoni so se prevrnili. Izpod vagonov so potegnili štiri težko ranjene potnike in več lahko ranjenih. Vsi so bili prepeljeni v osješko bolnico. Smrtonnevarno sta poškodovana strojevodja in kurjač.

* Roparski napad v železniškem vagonu. Iz Vinkovcev poročajo, da se je v soboto ponoči v osebnem vlaku Beograd-Zagreb št. 14 izvršil drzen roparski napad. Pred postajo Petrovo soto je skočil na vozni vlak neki maskirani človek, ki je naglo pregledal kupače ter vstopil v kupa drugega razreda, v katerem je bila sama neka gospa. Neznane je nameril proti njej revolver ter zahteval denar. Prestrašena gospa mu je izročila svoj denar, nakar je ropar naglo izginil iz vozečega vlaka.

B DAME IN GOSPODJE
↓
VOGAL
GAJEVA ULICA — DUNAJSKA CESTA

* Vojna čebel. Iz Logatca nam pišejo: V Logatec in okolico so čebelarji iz vseh krajev Slovenije uvedli kolosalno množico čebel. Radi nezadostne čebelne pašne se čebele koljejo med seboj, s čemer bodo posebno večji čebelarji zelo oškodovani. Umestno bi bilo tu vzpostaviti nekoliko reda.

* Rešitev v zadnjem trenutku. Pri Zagrebu se je v soboto popoldne kapal v Savi trgovski nameščenec Josip Dobrovšek iz Trbovelj. Sredi reke ga je neradoma prijel krč; začel se je potapljati in klicati na pomoč. Sobni slikar Župec in mornar Matek ki sta se kopala v bližini, sta ga z velikim naporom v zadnjem trenutku rešila iz de-ročih valov. Po daljših obujevalnih poskusih se je Dobrovšku vrnila zavest.

* Kušakovičev kalodant je res najboljši pravi vsakdo, kdor ga uporablja. Poskusite tudi VII Dobi se povsod.

* Tkanina »Eternuma«, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Urejenje prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo rabo pol kupice prirodne grenčice »Franz-Josefa«. Strokovni zdravniki za motenje prehranjevanja hvalijo vodo »Franz-Josef« ker vzpodbuja delovanje želodca in črevesa, poživlja presnavljanje, poživlja kri in omiljuje razdražljivost živcev. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Iz Ljubljane

* Volilni imeniki za mesto Ljubljano so razgrnjeni pri mestnem magistratu (mestni volilni kataster soba št. 21) dnevno ob običajnih uradnih urah: od 8. do 12. Vsakdo ima pravico, da v navedenih urah abecedni volilni imenik pregleda, prepiše, razglasi in natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti. Popravek volilnega imenika se more pri mestnem magistratu zahtevati neposredno ustno ali pisмено ter se morajo vsaki zahtevi pravilno priložiti potrebna dokazila. Po določbi čl. 12 zakona o volilnih imenikih z dne 20. maja 1922. se lahko popravki volilnega imenika zahtevajo še 15 dni po razglasitvi volitev, to je do vštete 30. junija 1927. Nobena poznejša zahteva popravka ne vpliva na sestavo volilnega imenika. Pri volitvi poslancev v Narodno skupščino, dne 11. septembra 1927, smejo glasovati samo one osebe, ki so vpisane v volilnem imeniku.

* Niški župan v Ljubljani. V našem mestu biva niški župan g. inž. Dragiša Cvetkovič. Ogledal si je doslej razne mestne naprave in je osobito glede nove klavnice izkazal svoje občudovanje. Izjavil je, da bo Niš v raznih modernih napravah skušal posnemati Ljubljano. G. inž. Cvetkovič je tudi pri trvdki Brown-Bovery naročil novo električno centralo. V nedeljo je pohitel na izlet v Poljansko dolino, danes pa se odpravlja na Bled. Obljubila, da pride tekom poletja.

BEN-HUR
Največji film
Najboljše
Največji film
Najboljše

ja za en mesec v Slovenijo na letovišče.

* Udrženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana priredi za svoje člane strokovno predavanje v sredo, ob 20. v družabnem lokalu na Kongresnem trgu 1-II (poslopje Kazine). Predava univerzitetni profesor kol. ing. Ciril Žnidaršič o načrtih za izrabo vodne sile reke Drave pri Felberjevem otoku pri Mariboru.

* Javne produkcije gojencev državnega konservatorija se vrše v četrtek in petek, 23. in 24. t. m. ob 20. v dvorani Filharmonične družbe.

* Na mestni ženski realni gimnaziji se je vršil pismeni višji tečajni izpit v dneh 8. do 13. junija in ustni višji tečajni izpit dne 17. in 18. junija. Izpitni komisiji je predsedoval kot min. odposlanec g. univ. prof. dr. Fr. Kidrič. Od 13 prijavljenih gojencev je bilo 10 proglašanih za zrele, 3 kandidatke imajo ponavljalni izpit v jeseni.

* Pevcem ljubli. pevskih zborov! V soboto, dne 25. t. m. zvečer ob 8 se vrši v Glasbeni Matici vaja za E. Adamičev »Molitev«, ki jo pojemo dne 29. t. m. dop. ob 11. uri pri slavnostni otvoritvi Tabora. Prosimo številne udeležbe. Prireditveni odbor.

* Danes ob 20. je občni zbor osrednjega odbora Slov. planin. društva v salonu pri »Levu«, Gosposvetska cesta. Zunanje člane opozarjamo, da imajo pravico vporabiti polovično vožnjo za glavno skupščino.

* Društvo »Soča« ima v sredo 22. t. m. širšo odhorovo sejo v Udmatu, gostilna »Mahnica« ob pol 21. K seji so vabljeni vsi občurniki in tudi člani društva.

* Vojska med kopalci in njihovim preganjalcem. Ko se je v nedeljo popoldne nebo zopet zaslnilo, se je kakor zdaj že več dni nabralo ob bregu Gradaščice mnogo navdušenih kopalcev. Kadar ti niso bili v vodi, so se zabavali z raznimi igrami, med katerimi jim je bila najprijetnejša brancie žoge po travniku. To je opazil hlapec Miha, ki je prihitel do kopalcev ves ležen in žogo rekviriral. Njegovo ponašanje pa kopalcem ni bilo povšeč, zato je navalila na hlapca cela vojska, ki mu je hotela žogo zopet iztrgati. Razvil se je pretep, Miha pa se ni dal užugati. Potegnil je nož in žogo prerazil. Sedaj bo menda sledila medsebojna tožba.

* Seznam najdenih predmetov. Tekom zadnjih 14 dni je bilo najdenih in policiji izročenih: 2 otroški žogi, več bankovcev od 10 do 100 Din, usnata ročna torbica s tremi robci, parom uhanov in 2 slikama, par zlatih uhanov, zlata zapesnica v obliki veržice, 1 platnena rjuha, usnata ženska torbica z receptom dr. Pogačnika in 1 m klotja, 2 kosa kotenine, zlat poročni prstan, več sprehajalnih palic, dežnikov, klubov in če pic. nekaj suknjičev, moška obleka, cigaretna doza, nahrbtnik, 3 pari čevljev, zvitek perila ter 2 ženski jopi.

* Specialna trgovina dunajskih bluz in otroških oblačil nudi veliko izbiro po nizki ceni. Kristofl Bučar.

* Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobiti po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Zidovska ulica 4.

Iz Maribora

* Maribor-Rogaske Slatine. Prejeli smo iz občinstva: Tik pred nosom ima Maribor svetovno zdravilišče Rogaske Slatine, vendar mu je prav tako težko dosegljivo v prometnem pogledu, kakor Ljubljani radi skrajno neugodnih zvez na železnici. Čemu ne vpelje občina mariborska ali stalinska zdraviliška uprava vsaj ob sobotah popoldne in nedeljah avtobuse? In najmanj, kar bi se lahko zgodilo s strani zdraviliške uprave, bi bil vsaj avtobusni promet ob sobotah in nedeljah v vlakom v Poljčane za Mariborčane, ki bi se tega gotovo v velikem številu posluževali že radi krasne vožnje čez Bo in pa marsikdo bi na ta način z veseljem prebil nedeljo in Rogaske Slatine. Sezona je na višku in ni dvoma, da bi tudi ta avtobusni promet podjetniku donasal lepe dohodke.

* Nove učiteljice. Zadnje poročilo o uspehu mature v našem državnem ženskem učiteljskem v Mariboru, ki je končala minulo soboto, je treba spoplotiti v toliko, da so poleg odličnjakinj napravile mature še naslednje kandidatkinje: Antonec Ada, Čonč Ela, Gorup Marija, Jerše Danijela, Kočič Vera, Kincič Marija, Klun Karolina, Ozvatič Leopoldina, Prelog Cecilija, Pupiž Zora, Rajh Matilda, Rojnik Marija, Rošker Neža, Urbajs Alojzija, Urbajs Antonija, Visenjak Marija. S slovenskim in nemškim učnim jezikom: Borko Elvira, Lochert Betina, Monari-Neufeld Silvija. Eni kandidatkinj je dovoljen ponavljalni izpit v jesenskem roku.

* Kratka lubezen. Luna na nebu še ni mrknila, ko smo zabeležili izredno vneto lubezen »Slovenca« za »našega« dr. Fr. Sušnika, ki je napisal za »Slovenca« z množstvom roko krasno poročilo o Berlinčanu, ki so gostovali v mariborskem gledališču. In že je izšlo na platnatah vrhovnega glasila SLS kulture, IV. številke »Dom in sveta«, uničujoče »vničevanje« g. dr. Fr. Sušnika. Citirajo njegovo poročilo o nastopu slovenskih književnikov v Mariboru in pravijo, da so ti citati iz »Slovenca« z dne 8. maja 1927 »židovsko duhovljenje« ter mu predočajo, kako je nasprotno hvalil Berlinčane. In tukaj tudi pokažemo g. svojo Ahilovo peto, v katero jih je dregnil g. dr. Sušnik, ker je po njihovem citatu zapisal tudi to: »Vidite! Je le dobro, da nas imajo v svedu za en narod; smemo vsaj reči: »naš Vojnovič!« Hm! G. dr. Sušnik bi se moral pač zavedati, da je izžubil pri SLS politiki in kulturi pravico do »našega« Sušnika, kakor hitro je javno zapisal »naš« Vojnovič in »jugoslovenska« bodočnost. Samo zato je bila lubezen tako kratka, ne pa radi »židovskega duhovljenja«. To bi mu že odpustili, ampak bratska plemena so rdeča ruta.

* Seja občinskega sveta se vrši v četrtek dne 23. t. m. Dnevni red je zelo obširen. Poleg prošnji za sprejem v občinsko zvezo in prošnji občinskih uradnikov za vstetje vojaške službe ter napredovanje bo-

Previdnost
je baš pri kupovanju najbolj znanih proizvodov najbolj potrebna. Zato se mora vsak, kdor kupuje

Pyramidon
Originalne tablete
»Molotov«

čuvali polvorb in paziti nato, da dobi vedno res prave tablete iz Hoechst v originalnem zavoju z zaščiteno znamko M.L.B.

do razpravljali med družim tudi o rešitvi 52 raznih prošnji za denarno subvencijo. Izmed drugih važnejših zadev je omeniti prošnjo Tiskovne zadruge v Ljubljani za koncesijo podružnice v Mariboru, ki jo hoče otvoriti na Aleksandrovi cesti, predlog za imenovanje ulice, predlog društva konceptnih uradnikov za ustanovitev občinske stanovanjske posredovalnice, prošnjo g. Berdajsa za subvencijo pri popravilu gradu, subvencijo Narodnemu gledališču in zadevo zgradbe nove meščanske šole. Tudi cela vrsta prošnji za stavbne parcele je na dnev nem redu.

* Stavbe pri Tomšičevem drevoredu. Za posojilo v svrhu zgradbe stanovanjske hiše pri Tomšičevem drevoredu je prošil občino iz tozadevnega sklada g. Ivo Mihoriko. V bližini Askerčeve ulice, ki je doslej ena najlepših s krasnimi vilami, hoče zgraditi stanovanjsko in gospodarsko poslopje g. Jurij Ehl. Pri stavbnem dovoljenju je treba paziti, da bodo tudi nova poslopja v tej ulici res v kras in napredek mestu.

* Črešnje iz Slovenskih gor. Mariborska okolica je znana po bogastvu izredno sočnega sadja, ki uživa evropski sloves. Posebno pestri pa so sadonosniki v poletju, ko dozorevajo črešnje. Pred prevarantom so jih kmetje iz Slovenskih gor. vozili ves junij dan za dnem po več ur daleč čez Muro po nižini od Čmureka dalje po celi srednji Stajerski, kjer manjka črešnji. Do kapelice v Gleichenbergu in še dalje so vsako leto pričakovali slovenskih kmečkih voz z rdečimi črešnjami. Sedaj je tam mela zaprta zato pa tem več konsumirajo mesto Maribor. Čeprav je letos bolj slaba letina črešnji, jih je vendar zadnje dni mariborski trg vedno poln, košara pri košari stoji v dolgih vrstah, pa tudi vozovi se vrstijo na trgu drug za drugim, polno naloženi žlahtnega sadja. Minulo nedeljo je bilo nad 20 vozov in koleseljnih črešnji na trgu in skoro v vsakem drugem, vseh barv od svetlorumenkastih do temnordečih, v radost naših gospodinj in mladine. Čene so seveda globoko padle, tako da si lahko vsakdo privoši po mili volji ta lepi pozdrav Slovenskih gor. ki ga dovažajo kmetje dan na dan v mesto.

* O vseslovenski sokolski šoli v Pragi poročala delegat MSZ br. Lintner v sredo 22. t. m. ob 19. uri v studenskem Sok. domu. Vsi mariborski Sokoli ugodno vabljent. Vstopnina prosta.

Iz Celja

* Iz okrožnega tainštva SDS v Celju. Vse krajevne organizacije SDS v srezih: Celje-Vrankso, Gornji grad in Slovenjgradec, se pozivajo, da pregledajo nemudoma volilne imenike in vložijo potrebne reklamacije. Reklamacijski rok traja do všteti 29. junija 1927. Natančna navodila in tiskovine so na potu in jih dobijo krajevne organizacije v teku par dni. — Zabkar.

* Redni sestanek članov krajevne organizacije SDS za Celje-mesto odpade v sredo dne 22. t. m. ker se vrši ta večer seja organizacijskega odbora. Sestanek bo v petek, 24. t. m. točno ob pol 9. zvečer v kavarniški sobi Celjskega doma.

* Gostovanje ljubljanske opere v Celju. V nedeljo bo gostoval ljubljanski operni ansambel v celjskem mestnem gledališču. Vprizori izborno komično opero Rossinijeva »Seviljskega brivca«. Glavne vloge poljo pod kapelnikom g. Nefatom ga, Lovšetova ter g. Banovec, Betteto, Janko in Zupan. Začetek je točno ob 15. Konec pa pred 18. Ker so ugodne železniške zveze, opozarjamo na prodaja vstopnic je pri trvdki Gorčar in Leskovšek.

* Promet z avtobusom Maribor-Celje. Sredi julija začne voziti na progi Maribor-Celje-Maribor nov avtobus mestne občine mariborske za 25 oseb. Omnibus bo ob kakih trideset na 9 v Celju, iz Celja se bo vračal okoli polnočne. Drug voz bo vozil iz Maribora opoldne in bo ostal potem v Celju. Za km vožnje se bo plačal 1 Din. Vodstvo mestnega avtoprometa v Mariboru prosi občinstvo, da bi izrazilo glede vožnje svoje mnenje ter stavilo predloge.

* Volitve v narodno skupščino. Stalni volilni imeniki za mesto Celje so razgrnjeni do vključno 30. t. m. pri mestnem magistratu v sobi št. 2 od 9. do 12. ter so vsakemu na ogled. Od 1. julija dalje so razgrnjeni na vpogled ob navedenih urad samo ob uradnih dnevih. Reklamacije se morajo vložiti najpozneje do 30. jun. ker se pozneje pri sestavi volilnih imenikov za skupščinske volitve ne bodo več moge upoštevati.

* Višji tečajni izpit na državni realni gimnaziji v Celju. Pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. univ. prof. Nikole Radojčiča se je vršil v junjskem roku v dneh od 13. do 18. junija višji tečajni izpit, ki je pokazal naslednji rezultat: usnega iz-

pita sta bila oproščena dva kandidata in sicer Lavrenčič Boris in Stegu Milan. Zrellost je bila priznana kandidatom: Božiču Stanuku, Debeljaku Alfonzu, Ezelu Borisu, Osoaku Zdravku, Javoršku Konradu, Kosu Jožefu, Krizmaniču Mariji, Liški Janku, Podgoršku Martinu, Povodniku Viljemu, Šketi Ivanu, Štandru Jožetu, Soncu Milanu in Štukovniku Francu. V celem je položilo višji tečajni izpit 16 kandidatov, 4 pa imajo ponavljalni izpit po dveh mesecih.

e— Prosta stanovanja. Stanovanjska oblast 1. stopnje razpisuje v Celju in v celjskem srezu več prostih stanovanj, za katera se lahko prijavijo v smislu čl. 8. zak. o dopolnitvah k zakonu o stanovanjih od 23. oktobra edino le državni uradniki, ki so premeščeni po službeni potrebi v področje celjskega stanovanjskega sodišča. Prijave se sprejemajo samo tekom 8 dni ob uradnih urah.

Iz Kranja

r— Sestanek jezdnega odseka Sokola. Jahači Sokola iz Kranja in Strazišča naj se zanesljivo zberejo v sredo ob pol 21. pred Narodnim domom. — Načelnik.

r— Mešani zbor čitalnice ima nocoj ob 20. skupno pevsko vajo.

r— Zanimanje za občinske volitve. Stevilo vloženih kandidatnih list za občinske volitve v kranjskem srezu dne 24. julija stalno narašča. Do večerajšnjega dne je bilo vloženih 41 list iz 15 občin. Pričakovati je v mnogih občinah lepega števila skrinjic. Zlasti vlada velika razcepjenost med klerikalnimi volilci pod najrazličnejšimi firmami. V občini Koverju so vloženih 7 list, tako da bo 350 kandidatov in namestnikov za občinski odbor in le okrog 50 volilcev ostane brez te časti. V naprednih vrstah je opaziti precejšnjo enotnost.

r— Srebrno poroko praznujeta danes za kronska Kocmul, lastnika bivše Klandrove slaščičarne v Kranju. Čestitamo!

Iz Litije

i— Občinske volitve. Stojimo v tedno občinskih volitev. Vse se v vseh občinah našega sreza prihodnjod nedeljo. Za litijsko občino so vložene tri liste. Prva je klerikalna z nosilcem g. Lebingerjem. Napredne stranke imajo združeno lepo število skrinjic. Zlasti vlada velika razcepjenost med klerikalnimi volilci pod najrazličnejšimi firmami. V občini Koverju so vloženih 7 list, tako da bo 350 kandidatov in namestnikov za občinski odbor in le okrog 50 volilcev ostane brez te časti. V naprednih vrstah je opaziti precejšnjo enotnost.

i— Uradni dan sreznega poglavarja. V tretji deladi meseca junija se vrši uradni dan našega g. sreznega poglavarja za zagorsko kotlino dne 23. t. j. zadnji četrtak.

i— Trganje plakatov. Neznani zlikovci so se spravili preteklo noč nad plakate za letalski miting. Za podobne primere, ki se žal ponavljajo, bi bila občutna kazen prav na mestu. Dolžnost občanov je, da nemože ne javijo pristojni oblasti. Le s skupno podporo bodo zatreli nelepo razvado.

i— Učiteljsko zborovanje. V soboto je imelo UJU iz našega sreza zborovanje v Ljubljani. Udeležilo se ga je 10 učiteljev in 35 učencev. Da je bila udeležba učiteljev tako majhna, je vzrok ta, ker je večina izstopila iz UJU in so si ustanovili »Edin« stvos.

Iz Trbovelj

i— Proslava 40letnice gasilskega društva v Hrastniku je potekla v velikem obsegu. Na predvečer je bila bakljada od Franca Logarja do kolodvor in nazaj do Narodnega doma, nato slavnostno zborovanje istotam, v nedeljo jutraj budnica od rudnika do postaje, do 9. sprejem gostov na postaji in zatem pohod do Narodnega doma, kjer je pozdravil župan došle goste. Ob pol 11. se je izvršilo blagoslovljenje preurejenega gasilskega doma, katerega kumica je bila ga. Roševa, soproga veleposelnika v Hrastniku. Po masi se je vršil mišohod pred zastavami ter zastopniki oblasti in korporacij. Popoldne ogled industrijskega promena in koncert in ljudska veselica. Pri proslavi smo opazili mnogo gostov iz najoddaljenjših krajev. Častno so bili zastopniki tudi Trboveljani, katerim vrnejo Hrastničani obisk k proslavi 40letnice njihovega društva, ki se bo v kratkem vršila.

i— K volitvam v Narodno skupščino opozarjamo na reklamacijsko postopanje, iz volilnih imenikov, ki so bili nedavno izgotovljeni, je izpadlo okroglo 4000 volilcev. Že ko so bili novi volilni imeniki potrjeni, se je izkazalo, da so nepopolni, ker bi bilo treba še mnogo volilcev črtati, druge pa vpisati. Volilni imeniki so na vpogled na občini med uradnimi urami.

i— Javna čitalnica na Vodah. Krajevna skupina »Društva rudniških nameščencev v Trbovljah« obvešča trboveljsko javnost, da bo otvorila 1. julija javno čitalnico. Njen prostor se nahaja v bivši biljardni sobi gospe Ane Forte na Vodah. Soba je prostora

na, dovolj zračna in izredno dobro razsvetljena. Čitalnica razpolaga z nad 70imi različnimi tu in inozemskimi časopisi in revijami in bo odprta vsak delavnik od 9. do 12. in od 5. do 9., ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. S tem, da se bo dosedanja društvena čitalnica odprla vseh trboveljskih javnosti, se vsi dosedaj mesečni prispevki ki za čitalnico razveljavijo in vpostaviijo s 1. julijem t. l. enotni mesečni prispevki za vse obiskovalce. Ker je to prva tako obširna ustanova v trboveljski občini in ker razpolaga čitalnica z mnogimi časopisi in revijami in bo z majhnimi mesečnimi prispevki vsakomur omogočen dostop, se nadejamo, da bo poseščalo trboveljsko občinstvo našo javno čitalnico v lepem številu.

t— Na občnem zboru hišnih posestnikov so bili v smislu društvenih pravil izžrebani iz odbora gg. Veber, Stih in Dernovšek, namesto njih pa izvoljeni v odbor gg. Franc Florenini, Josip Stroj in Ivan Pust, vsi trije posestniki v Trbovljah.

t— Stanovanjsko hišo v Lokah si prične zidati g. Filip Forte.

Naši onstran granic

p— Grozna smrt sedemletnega dečka. Na Slapu pri Vipavi je splezal sedemletni Anđel Nusdorfer na električni drog, na katerem je pritrjena električna žica v napetosti 26.000 voltov. Na vrhu droga se je deček z glavo dotaknil žice, na kar je padel z visine desetih metrov in obležal mrtve.

p— V Čekavcu pri Oseku sta vdrla dva našemu mladenčetu v hišo Antona Smetu in drugega Smetu, ki mu pravijo po domače Gukač. Iz prve hiše sta odnesla nekaj jestvin, v drugi pa sta našli na Gukaču in mladega ženina Badaliča, pred katerima sta jo odkurila potem, ko sta se streljala v zrak. Arretirali so nekoga Leopolda Laznika, ki je osumljen, da bi bil eden izmed roparjev. Ljudstvo je zbegano. Razmere v deželi so v vsakem oziru strašne. Roparski napadi se množijo.

p— »Luč« se imenuje nova književna družba v Trstu, ki ima namen, izdati po ljudno in cenene knjige za naše ljudstvo. Izšlo so te dni tri publikacije: »Poljudno znanstveni zbornik«, ki ga je uredil dr. L. Cermelj, »Kresna noč«, spisal France Bevk in Dostojevskaja »Tvoja žena in mož pod posteljo«, prevedel C. Cel. To so tri lepe knjige, po katerih bodo ljudje radi segli. »Zbornik« podaja politično-upravno razdelitev Julijske Krajine, razpravo o korporativnem redu, pregled slovenskih književnih izdaj od konca vojne do sedaj in nekaj italijanskih glasov o južnih Slovanih.

p— Slovenske prireditve se prepovedu jejo zopet kar po vrsti. V Ozeljani blizu Gorice in v Bovecu sta bili za preteklo nedeljo napovedani predstavi, ki pa sta odpadli, ker so podali orožniki gorški kvesturi neugodne informacije. V Julijski Krajini je tako, da so naše kulturne prireditve odvisne od dobre ali slabe volje kakšnega južnjaškega orožnika. Sicer med orožniki tudi dobri ljudje, ki ne nasprotujejo našemu kulturnemu delu, zato pa včasih na njihovo odobrilno izjavo glede prireditve ni razpoloženo za njo na kvesturi. Italijanska oblast sistematično ubija kulturno udejstvovanje slovenskega ljudstva v Julijski Krajini.

p— Ponesrečil se je dobro znani stavbni podjetnik g. Leopold Faganel v Gorici. S prijateljem H. Frančeskinom se je vozil na motornem kolesu po epatijskem klanecu nazval. Na ovinku je motorno kolo izšlo iz ravnotežja. Frančeskin je odskočil, Faganel pa je obležal nezavesten. Ko so ga odpeljali v Gorico, je med potjo umrl.

Program II. jugoslovenskega abstinent-skega kongresa.

Sobota, 2. VII. Ob 10. uri svečan sprejem na kolodvoru. (Reditelj: vodja: Kravos.) Ob 16. otvoritev skupščine STM na Taboru. Kratko predavanje dr. M. Dj. Popovića: Pregled dela v zadnjih 20 letih. Od 18. do 19. ure večerja. Ob 19. pričetek dela sekcij na realki. a) Sekcija saveznih odborov (dr. Kostić, dr. Vuković). b) Duhovniška sekcija (prof. Zarković). Referira: 1. župnik Mrkun: »Organizacija abstinentnih duhovnikov v Jugoslaviji«. 2. župnik Mrkun: »O delu abstinentnega duhovništva med narodom«. c) Gospodarska sekcija (prof. Verbič). Referira: 1. Lindić: »Smernice brežalkoholne produkcije«. 2. Bančič: »Ravnatelj E. Marković etc. d) Akademski sekcija (brat Cvetko Kristan) — ustanovni občni zbor akademsko podzveze Treznosti etc. e) Učiteljska sekcija (brat Herman Kmet, šolski vodja v Ribnici. Referira: 1. »Vzgoja mladine in naroda in alkoholizem« (Horvat ml.) f) Zeleničarska sekcija (Cerkovnik) g) Sekcija za budoče delo (po izvolitvi). h) Zdravniška sekcija (dr. Pirč). i) Skavtsko-taboriška sekcija (Kunaver). j) Protitobačna sekcija (učiteljski in Aleksina po navodilih prof. Slob. Popovića). k) Zenska sekcija (Bartolova). l) Delavska sekcija (Pfeifer iz Zagreba). m) Vojaška sekcija (san. djen. dr. Djurkovićev, Puškarović). n) Sokolska sekcija (Horvat ml.). Referira: 1. Naše telesno-vzgojne institucije (Sokolstvo) in alkoholizem. V slučaju, da kdo prijavi še

kakšno sekcijo, se pripravi tudi za njo. Ob 21.15: Pozdravna čajanka. Zaključek ob 20. **Nedelja, 3. VII.** Ob 9. uri: Otvoritev kongresa na Taboru (dr. Kostić, načelnik min. pravde v pok.). 1. Dr. Kostić, Alkoholi in zločin. 2. dr. Mikš, Sistem dela v abstinentnih organizacijah. 3. Prof. Slob. Popović, Psihološka stran sistema dela. Ob 12. uri: Manifestacija skozi mesto do 13. ure. **Popoldne:** Razgled veseleja, higijenske razstave, umetniške razstave in okolice. Skupščina sarajevske oblasti središča trezne mladine. Skupščina oblasti središča Treznosti za Srbijo, Srem in Vojvodino. Skupščina niške oblasti središča trezne mladine. Od 18. do 19. ure večerja. Delo sekcij na realki. Ob 20. uri: Akademija s predavanji. a) Univ. prof. dr. St. Jovanović: Rad na selu. b) Bartolova: Alkoholi in žena. Po akademiji prosta zabava.

Ponedeljek, 4. VII. Ob 8.30: Skupščina Saveza Treznosti. Po skupščini referat dr. Pirca: Eksperimentalna alkoholologija. Ob 15. uri: Nadaljevanje in zaključek skupščine Saveza Trezne Mladine. Zaključek kongresa. Ob 20. uri: Poslovilna čajanka.

Torek, 5. VII. Izlet v raznih smereh, predvsem na Bled-Bohinj. Zvečer povratek.

Sokol

Potovalne ugodnosti na pokrajinski zlet v Ljubljani. Kakor je dobil Jugoslovenski sokolski savez predporočilo iz Beograda, je dovoljen za telovadce na pokrajinskem zletu v Ljubljani popust 75 odst. in za ostalo članstvo 50 odst. od normalnih vozni cen. Podrobnosti razglasimo, ko prejme savez predmetni odlok ministrstva saobraćaja.

V. pokrajinski zlet JSS in otvoritev Sokolskega Tabora v Ljubljani

O javnih nastopih.

Sporodi za zletne dni 27., 28. in 29. junija so izdelani ter izidejo še ta teden v posebni brošuri, ki bo imela tudi kratka zletna navodila. Brošura bo na prodaj za 3 Din.

Tehnični odbor JSS, ki ima v rokah tehnično vodstvo zleta, je izdelal podrobna navodila za zlet, in sicer glede izkušenj, tekem, nastopov in povorke. Navodila so bila poslana vsem društvom in župam.

Javni telovadbi bosta v zletnih dneh dve, in sicer bo v torek, 28. junija prvi javni nastop na Taboru, začetek ob 4. popoldne. Tu nastopijo vsi oddelki Sokola I. s posebnimi vajami, ki so določene in predpisane za pokrajinski zlet. Sokol I. hoče da pokazuje ob otvoritvi svojega doma uspehe telesnovzgojnega dela, zato so člani in članice prednjaškega zbora sestavili lepe in okusne pa tudi precej težke sestave prostih vaj in vaj na orodju. Vse to pokažejo torej pri prvi javni telovadbi v torek na Taboru. Pri tem nastopi tudi vojaštvo 40. Triglavskega pešpolka in gostje iz drugih društev in žup s posebnimi in izbranimi točkami. Ta program bo jako pester in zanimiv, ker bodo nastopali samo dobri in preizkušeni telovadci in telovadke. Med gosti nastopijo članice Sokola I. iz Zagreba, ki bodo izvajale vaje s snežnimi kepami, baje izborna navežbana in ruski Sokoli z vajami s kopji.

Druge javne telovadbe bo v sredo, dne 29. junija ob 3. popoldne na zletišču, to je letno telovadišče Ljubljanskega Sokola pod Tivoljem. Ker je namreč telovadišče na Taboru premajhno, zato je moral zletni odbor za glavni javni nastop dobiti drugo zletišče. Tu nastopijo vsi telovadni oddelki: oboja deca in obojni naraščaj, člani in članice z vajami, ki so predpisane za pokrajinski zlet. Po dotedajnih prijavah nastopi okoli 800 članov in 500 članic. Vsi ti oddelki nastopijo tudi na orodju, poleg teh pa še gostje s posebnimi točkami in vojaštvo 40. Triglavskega polka.

Deca, ženski naraščaj in članice vkorakajo k nastopu s severne strani telovadišča, moški naraščaj, člani, gostje, vojaštvo in vrste k orodju pa imajo vhod z južne strani. Oblačilnice za vse moške oddelke (deca, naraščaj in člani) bodo v I. državni gimnaziji, za ženske oddelke pa bodo oblačilnice v ženski realni gimnaziji (licej) na Bleiweisovi cesti. Vsi nastopajoči morajo biti pol ure pred začetkom javne telovadbe, oziroma pred skušnjo, v svojih oblačilnicah oblačeni v telovadnih oblekah.

Zbirališča za člano so na dvorišču I. državne gimnazije in na vrtu Narodnega doma, za moški naraščaj v Tomanovi ulici, ki bo za promet zaprta, ženski oddelki in deca pa zbiraajo formacije na dvorišču ženske realne gimnazije. Tehnični odbor Saveza ima svoje prostore v Narodnem domu. Nastop k prostim vajam se bo izvršil v šestnajsteroptostih, ki se z rajalnim pohodom razvijajo v četrstosepce.

Da bodo proste vaje, ki so precej težke, pravilno in točno izvajane, zato bodo za ljubljanska in okoliška društva prve skušnje že v nedeljo, dne 26. junija popoldne, in sicer za deca in oboja naraščaja ob 8. do pol 10., za člano in članice od pol 10. do pol 12. Vrh tega bodo vsi vnanji telovadci in telovadke pred skušnjami preizkušeni na izvežbanost prostih vaj. Pri tem se izločijo oni, ki prostih vaj še ne obvladajo dobro in bo ponavljali, da se še navežbajo do popolnosti, sicer bodo od nastopa izključeni.

Glavna skušnja za pokrajinski nastop pa bo v sredo, dne 29. junija jutraj ob 6. na zletišču, za telovadni nastop na Taboru pa bo skušnja že v nedeljo popoldne ob 9. do 11.

O tekah in sprevedu priobčimo prihodnji navodila in spored.

Gospodarstvo

Resolucije svetovne gospodarske konference

III.

2.) Carinski tarifi. Poenostavljenje carinskih tarifov. Konferenca je soglasno priznala potrebo poenostavljenja carinskih tarifov, ker je naziranje, da predstavlja ogromno povečanje carinskih tarifnih rubrik, podburik in posameznih tarifov, ki se je pojavilo po vojni, v mnogih primerih veliko oviro za razvoj mednarodne trgovine.

Poenostavljenje carinske nomenklature. Konferenca je naziranje, da je enotna carinska nomenklatura predpogoj za pravilno uporabljanje carinskih tarifov ter za hitro carinsko postopanje, da bi sprejete splošno priznane nomenklature olajšale sklepanje trgovinskih pogodb ter varovale pridobitnike pred številnimi spori glede uporabljanja posameznih tarif Zato priporoča, da se s sodelovanjem Društva narodov izdelata sistematična nomenklatura, pri čemer naj se upošteva možnost postopne izpolnitve. Načrt nomenklature naj se predloži vladam ter zainteresiranim krogom produktelj in trgovine. Čim obstojijo izglezi za sprejetje nomenklature za posamezne važne produkcijske panoge, naj se skliče diplomatska konferenca. Vlade se morajo zavezati, da bodo enotno nomenklaturu uporabljale, da ne bodo iste dalje specificirale in da bodo te nomenklature prilagodile obstoječe carinske formalnosti. Društvo narodov pa naj ukrene potrebno, da bodo posamezne države držale sprejete obveznosti.

Stabilnost carinskih tarifov. Nestabilnost carinskih tarifov je ena največjih ovir za razvoj trajnih in sigurnih mednarodnih trgovinskih odnosov. Zato priporoča konferenca, da se države odpovedo pogostim in nenadnim spremembam tarifov; če pa valuta dotične države še ni stabilizirana, potem naj se višina carin spremeni le v gotovih terminih in v razmerju s spremembami oficijelnega indeksa cen. V trgovinskih pogodbah pa naj si države zagotovijo stabilnost carinskih tarifov na daljšo dobo.

Sistem in uporaba carinskih tarifov. Konferenca smatra, da ni njena naloga, preiskavati dobre in slabe strani sistema vrednotnih in specifičnih carin. Glede sporov pri uporabi tarifov je treba interesentom dati možnost upravnopravnega ali sodnega rekurza.

Carinske formalnosti. Konferenca graja samovoljno spreminjanje in višino konzularnih pristojbin in priporoča onim državam, ki so sprejele konvencijo za poenostavljenje carinskih formalnosti, da isto čim prej ratificirajo. Tej konvenciji naj se še pristavi dodelek, ki se tiče garancije glede možnosti rekurza pri neupravičenih carinskih kaznih.

Trgovinska statistika. Konferenca priporoča državam, ki so podpisale mednarodno konvencijo o trgovinski statistiki (Bruselj, 31. decembra 1913), da isto čim prej ratificirajo, v kolikor tega še niso storile. Ostale države pa se pozivajo, da pristopijo k tej konvenciji.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (20. t. m.) Pšenica: baška, 76 kg. 2 %, 6 vagonov 300 — 310; baška Tisa, 76 kg. 1 vagon 320. Turščica: baška, 6 vagonov 185; banatska, 6 vagonov 180; srbijanska, rumena, 10 vagonov 182,5; makedonska, 5 vagonov 170. Otrobi: srbijanski, v jutajstih vrečah, 1 vagon 160. — Tendence mala.

Mariborski žirinski sejem preložen. Ker je v torek 28. t. m. Vidovdan, državni praznik, bo prihodnji žirinski sejem en dan poprej, to je v ponedeljek 27. t. m.

— Odklonjeno kotiranje Blairovega posojila v Newyorku in vprašanje predvojnih srbskih posojil. Kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung«, je uprava newyorške borze na intervencijo francoske organizacije posestnikov predvojnih obligacij (Association Nationale des Porteurs de Valeurs Mobilières) odbila prošnjo za kotiranje obveznic Blairovega posojila (nove tranše). Ta prepoved kotiranja je v zvezi z dejstvom, da naša država ne plačuje anuitet 4 % predvojnih srbskih posojil v zlatih frankih, temveč v papirnatih frankih. Na pritisk omenjene francoske organizacije je poslal tudi francoski ministrski predstojnik naši vladi energično noto, v kateri poziva našo vladu, da določi pooblaščenca za pogajanja glede valorizacije teh posojil. V informiranih krogih se pričakuje, da bo ta korak Francije v kratkem času omogočil ugodno rešitev tega vprašanja. — Tudi švicarski posestniki predvojnih srbskih posojil so v zadnjem času razvili živahno agitacijo za valorizacijo teh posojil. Iz poročila švicarske banke Berthoud & Co (Zeneva) je razvidno, da pričakujejo švicarski posestniki predvojnih srbskih posojil, da bo naša vlada na podlagi člena 315. finančnega zakona za leto 1927/28. rešila vprašanje valorizacije teh posojil in da bo v budoče plačevala anuitete v zlatu. Švicarski poslanik v Beogradu vodi v tej zadevi že dva meseca pogajanja z našo vlado. Kakor znano, stoji naša vlada na stališču, da ne more pristati na valorizacijo teh posojil, glasečih se na francoske franke, dokler Francija sama ne valorizira svojih predvojnih posojil. Če pa se švicarskim in francoskim obligacionarjem posređi prisiliti našo vladu, da pristane na valorizacijo, potem nam preti znatno povečanje davčne obremenitve. Zeleti bi bilo, da bi finančni minister javno razjasil stališče naše vlade.

— Trboveljska premogokopna družba prvič na Ljubljanskem velesejmu. Na letošnji prireditvi Ljubljanskega velesejma bo prvič razstavila tudi Trboveljska premogokopna družba, in sicer bo imela prirejen cel rudnik in miniaturo, ki bo gotovo ena velikih atrakcij letošnjega sejma. Posetniku velesejma bo mogoče na ta način brez velikega truda poučiti se o ureditvi premogovnikov.

— Gibanje cen v trgovini na debelo. Beograjski »Privredni Pregled« je izračunal indekse številke cen v trgovini na debelo za zadnje tri mesece. Celotni indeks je bil v marcu nekoliko nižji, v aprilu in maju pa se je dvignil; v marcu je znašal 1348, v aprilu 1558 in v maju 1579 (napram 1558 v februarju in 1550 v januarju). V posameznih skupinah opazimo večje spremembe. Indeks cen poljedelskih proizvodov se je v maju dvignil na 1798 napram 1687 v februarju, odnosno 1472 v decembru preteklega leta. Napram februarju so se torej cene poljedelskih proizvodov dvignile za 6,6 %, napram decembru 1926 pa za 22,2 %. Ta

razvoj cen bo gotovo mnogo pripomogel h konsolidaciji našega kmetijstva, ki je v preteklem letu zaradi rapidnega nazadovanja cen poljedelskih proizvodov utrpelo veliko škodo (indeks je v februarju 1926 padel na 1377). Tudi cene živini so se dvignile za skoro 4 % (februar 1924, maj 1924), cene gradbenemu materialu pa za 2,3 %. V ostalih skupinah ni opaziti večjih sprememb.

— Pojasnila glede izročanja poštnih pošiljk trdkam, društvam in društvom. Poštne pošiljke za trdke, delniške družbe, zadruge in sploh za protokolirane pravne osebe se izročajo tistim osebam, ki so vpisane v trgovinskem registru, kar jim daje pravico, da zastopajo in podpisujejo trdke. Vsaka trdka mora dostaviti pošti predložiti overjen izpisek iz trgovinskega registra, oziroma izvirno rešitev ali pa prepis te rešitve. Če si trdke napravijo za pošto, železnice itd. overjene prepise tega zapisnika, je to združeno z nepotrebnimi stroški. Pošti za dostavo samo vpogled v overjeni izpisek iz trgovinskega registra. Isto velja za pošiljke na društva, ki delujejo na osnovi odobrenih pravil. Poštne pošiljke se dostavljajo tistemu članu društva, ki je po pravih pooblaščen, da društvo zastopa. Zato mora društvo predložiti pošti pravila in overjen prepis sejnega zapisnika, v katerem so določeni člani, ki so pooblaščen za prevzemanje poštnih pošiljk. Tudi tukaj ni potrebno, da društvo trajno odstopi pošti en izvod svojih pravil, ampak naj pošti le pokaže pravila, oziroma tisti člen pravil, ki govori o pravici do prevzemanja poštnih pošiljk. Društva pokažejo pošti samo svoja pravila in pa prepis sejnega zapisnika, trdke pa izpisek iz trgovinskega registra, in to je njih pooblastilo.

— Švicarski posetniki Ljubljanskega velesejma. Kakor javlja naš generalni konzul v Curihu, bo večja skupina švicarskih trgovcev in turistov posetila Ljubljanski velesejem. Švicarski gostje bodo pri tej priliki obiskali tudi naš Jadranski in razna naša pomorska kopališča.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 200 kg klobučevine v ploščah, 800 kg loja, 1000 brezovih metel, 50 signalnih vrvi in raznega steklenega materiala; do 5. julija glede dobave 100 komadov krtač za ribanje. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 50 komadov ležajev za kolesa. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 130 m³ jamskega lesa in 2000 komadov stekel za varnostne jamske svetilke. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovi pri Celju sprejema do 2. julija ponudbe glede dobave 6 vagonov krainikov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 22. t. m. pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave raznih živil (meso, mleko, vino, žemlje, pšenična moka, zdrob, fižol, testenine, sladkor, jesprenčje); 14. julija pri upravi smodnišnice v Kamplju glede dobave sukana, vegetabilnega pergamentnega papirja, žvepla in kaltrana. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

— Vpis v trgovinski register. Vpisala se je nastopna trdka: Silicium, družba z o. z. v Ljubljani.

Borze

20. junija.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe.) Vrednote: invest. 84,5—85,5, Vojna škoda 342,5 — 343,5, Celjska 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 0 — 98, Prašedion 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Trboveljska 472 — 0, Vevče 135 — 0, Stavna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — Blago: Tendence za les neizpremenjena, za dežele pridolke čvrsta. Zaključeno 7 vagonov lesa.

ZAGREB. Voja škoda je bila danes nekoliko čvrstejša. Na aranzma se je trgovala po 343, za julij po 345,5 in za avgust po 348. Višje notirata tudi Trbovlje in Vevče, do čim je Slavonija popustila. — Deviza na Italijo se je v Curihu dvignila na 29,07 denar (opoldne), v Zagrebu pa se je trgovala po 316 — 317,5. Notirale se devize: Dunaj 799,4 — 802,4, Berlin 1348,5 — 1351,5, Italija 313,95 — 317,95, London 276,1 — 276,9, Newyork 56,7 — 56,9, Pariz 222,25 — 224,25, Praga 168,2 — 169, Curih 1093,5 — 1096,5; elektri: bančni: Eskomptna 95 — 96, Kapotala 32 — 34, Kreditna 93 — 95, Hipotek 60 — 61, Junjo 92 — 94, Ljubljanska kreditna 150 — 155, Obrtna 40 — 43; industrijski: Našice 1600 — 1750, Guttman 280 — 305, Slavonija 19 — 20, Sečerača Osijek 510 do 520, Mlinška 16 — 17, Union Osijek 300 do 302,5, Vevče 140 — 142,5, Isis 46 — 48, Dubrovačka 410 — 420, Trbovlje 470 — 475; državni: investicijski 0 — 85,5, agrarne 0 do 50,25, Voja škoda aranzma 343 — 343,5, za julij 345 — 345,5, za avgust 348 — 349.

BEOGRAD. Devize: Dunaj 799,75 do 802,75, Pariz 222,4 — 224,4, Newyork 56,99 do 56,89, Italija 316,27 — 318,27, Budimpešta 992,5 — 995,5, Berlin 1347,25 — 1350,25, Bruselj 791,5 — 794,5, Bukarešta 34,25 — 34,75, Sofija 40,75 — 41,25.

DUNAJ. Devize: Beograd 124,7 — 125,1, Berlin 168,14 — 168,64, Budimpešta 123,64 do 123,94, Bukarešta 42,575 — 42,775, London 34,4475 — 34,5475, Milan 39,68 — 39,78, Newyork 709,45 — 711,95, Pariz 27,78 — 27,88, Praga 21,0150 — 21,0950, Sofija 5,11125 do 5,15125, Varšava 79,26 — 79,54, Curih 136,47 do 136,97; valute: dinarji 12,44 — 12,50, dolarji 707,75 — 711,75.

Iz življenja in sveta

Chamberlin in Levine na Dunaju

Zakasneli odhod iz Berlina

d Dunaj, 19. junija.

Že za prejšnjo nedeljo napovedani polet obeh ameriških letalcev Chamberlina in Levine se je zaradi popravila pri letalu zavlekel vse do danes. Njun odhod je bil prvotno napovedan za 9. uro dopoldne, toda poslovilne svečanosti so bile tako dolgotrajne, da se je izvršil start šele ob 11. uri. Na berlinskem letališču se je zbrala velika množica, prišli pa so tudi oficijelni zastopniki vlade in oblasti, da se zahvalijo obema ameriškim junakoma za poset. Malo pred 11. uro se je »Columbia« z obema letalcema, spremljana od štirih letal nemške Lufthanse, v katerih so se vozili nemški in ameriški novinarji ter ženi obeh letalcev, dvignila v zrak.

Polet iz Berlina do Monakovega je bil zaradi neugodnega vremena zelo naporen. Ves čas je pihal močan nasprotni veter, končno pa je začelo strahovito deževati. »Columbia« je letela iz Berlina proti Lipskem. Na tamošnjem letališču se je Chamberlin spustil čisto nizko in krožil nekaj časa nad mestom, nato pa se ponovno dvignil v zrak ter izginil v smeri proti Monakovu.

Navdušen sprejem v Monakovem.

V Monakovem so že ves dan nestrpno pričakovali redke goste. Že dolgo pred napovedano uro se je zbrala na letališču več tisočglava množica. Letališče je bilo okrašeno z ameriški, avstrijski, bavarski in monakovski zastavami. Letališče samo je bilo za širše občinstvo nedostopno. V sprejemni tribuni so pričakovali letalce v imenu bavarske vlade državni podtajnik Freiherr v. Welsch, monakovski župan doktor Scharnagl ter celokupni občinski svet, zastopniki diplomatskega in konzularnega zbora z ameriškim generalnim konzulom na čelu ter odlični zastopniki političnega, gospodarskega in javnega življenja.

Ker se je zaradi zakasnelega odhoda iz Berlina prihod v Monakovo zelo zavlekel, je Chamberlin poslal v Monakovo s svojega letala nastopno brezzično vest:

Ljubi Monakovci, malo še potrpite, prideva skoraj.

Točno ob 3. uri je tromba naznanila, da so letalci že na vidiku. Kmalu nato se je pokazala »Columbia« v spremstvu dveh nemških letal kakih 200 m nad letališčem. Letala so med viharimi ovacijami zbrane množice preletela letališče in krožila nekaj časa nad mestom. Malo po tretji uri so se spremnala letala spustila na zemljo. »Columbia« pa je še enkrat obkrožila letališče ter se nato v elegantni kurvi spustila na tla. V tem hipu pa je tudi že občinstvo prešlo policijski kordon in navdalo na letališče. Ko sta Chamberlin in Levine splezala s svojega letala, ju je množica med nepopisnim navdušenjem dvignila na rame in odnesla pred tribuno, kjer ju je v imenu bavarske vlade pozdravil državni podtajnik Welsch. Vidno ginjen, se je Chamberlin v prisrčnem govoru zahvalil za nepričakovano navdušen sprejem. Navdušenje množice je še bolj naraslo, ko se je Chamberlin pojavil na stehi bližnjega poslopja in prijazno odzdravil na vse strani. Med neprestanim vzklikanjem je množica nato spremila oba letalca k avtomobilu, nakar sta se v spremstvu oficijelnih zastopnikov in povabljenih gostov odpeljala v mesto.

Svečan sprejem se je vršil nato v monakovskem rotovžu, kjer je mestna občina priredila na čast letalcem zakusko. Tu jih je pozdravil v imenu mesta župan dr. Scharnagl, ki je v svojem govoru naglasil velik pomen njune zmage nad Oceanom ter spominjal na polet dr. Eckenerja, ki je bil pri svojem prihodu v Ameriko prav tako navdušeno sprejet od celokupnega ameriškega naroda. Mestna občina je poklonila letalcema v spomin na obisk glavnega mesta Bavarske krasno izdelano ameriško zastavo. Njunima ženama sta dve belo oblečeni deklici izročili znana monakovska »srčeca«.

Pred rotovžem se je medtem zbrala večtisočglava množica, ki je neprestano vzklikala in zahtevala, naj se oba slavljena pokažeta na balkonu. Chamberlin in Levine sta tej želji radevolje ugodila. Nepopisni prizori so se odigra-

vaj po ulicah in na letališču, ko sta se letalca poslavljala, da nadaljujeta svoj polet na Dunaj. Nepregledne množice so ju spremljale tik do letala, ju obsipale s cvetjem in venci ter jima prirejale nepopisne ovacije. Policija je le z največjim naporom toliko izpraznila letališče, da so letala mogla startati. Ob 5.23 uri se je »Columbia« z obema letalcema dvignila zopet v zrak in kmalu izginila na obzorju.

V pričakovanju letalcev na Dunaju.

Medtem se je na letališču v Aspernu pri Dunaju začela zbirati najodličnejša dunajska družba. Policija je v pričakovanju velikanskih množic koncentrirala na letališču celo armado policije in vojaštva. Nič manje kot 3660 policijskih stražnikov, 282 konjenikov, 600 volakov in 400 orožnikov je bilo določenih za vzdrževanje reda. Letališče je bilo podobno vojaškemu taborišču. Kljub tem policijskim odredbam je prišlo do velikih neredov in izgredov, ki sprejemnemu odboru nikakor niso v čast. Radi izredno slabega vremena so namreč pričakovane množice izostale. Oni pa, ki so kljub najhujšemu naliivu vztrajali do konca, so hoteli biti deležni vseh sladkosti in dobrot svečanega sprejema. Ko ob napovedani uri ob prihodu letalcev ni bilo še nikakih vesti, se je začela polasčati množica velika nervoznost. Šele ob 5.20 je prišla prva vest, da sta oba letalca pravkar zapustila Monakovo. Kmalu nato se je dvignilo v zrak več avstrijskih letal, da jim poleti naproti. A že ta prvi pozdrav in sprejem je bil ponesrečen. »Columbia« je namreč zaradi slabega vremena letala ves čas zelo nizko. Avstrijski letalci so se dvignili visoko v zrak, tako da so se letala v zraku neopaženo križala. Chamberlin in Levine sta bila že davno na Dunaju, ko so se sprejemna letala zopet vrnila.

Nered in pretep pri sprejemu.

Ob 7.10 uri je končno prispela vest, da se letalo z obema ameriškima letalcema bliža. Baš v tem času je bilo kakor iz škafe. Letališče je bilo skoraj popolnoma pod vodo in oficijelni zastopniki oblasti in korporaciji so čakali v dežnih plaščih, premočeni do kože. Ko je letalo po kratkem poletu nad mestom in letališčem v elegantni kurvi pristalo 20 m pred sprejemnim odborom, je nastal med policijo in množico, ki je hotela navaliti na letališče, pravcati pretep. Zbrani novinarji so ostro protestirali proti temu, da jim je policija zabranila pristop na letališče.

V tem splošnem neredu je pozdravil Chamberlina in Levine v imenu avstrijske vlade trgovinski minister doktor Schürff. Med neprestane ovacije so se mešali vzkliki protesta, tako da pozdravnih govorov sploh ni bilo mogoče razumeti, v bližini stoječi mikrofoni radio-postaje pa je prenašal radio-poslušalcem večino besed, ki so se borile s policijo za pristop na letališče.

Splošen nered, ki je vladal pri svečanem sprejemu, je tudi povzročil, da so

oficijelni zastopniki popolnoma pozabili na žene obeh letalcev, ki so se v dežju in blatu zaman ozirale, kam bi se obrnile. Končno je neki privatni znanec Levine opazil dami ter ju spremil v pripravljeno tribuno.

Zaradi splošnega tumulta in skrajno neugodnega vremena so poedini govorniki svoje pozdrave izrekli v skrajšanih govorih, nakar sta Chamberlin in Levine s svojimi ženami zasedla pripravljeno avto in se odpeljala na Dunaj. Nastanila sta se v hotelu »Imperial«, kjer imata na razpolago štiri sobe. Lastnik hotela jima je poklonil iz cvetlic in sadja napravljen model njunega letala.

Polet v Budimpešto in Prago.

Chamberlin in Levine ostaneta na Dunaju do četrta. V tem času bosta v slučaju ugodnega vremena posetila Budimpešto, v četrtek dopoldne pa odletita v Dunaj v Prago, kjer se že sedaj pripravljajo na kar najbolj svečan sprejem ameriških gostov.

Dunaj, 20. junija, s. Zvezni predsednik dr. Hainisch je sprejel danes opoldne ameriškega poslanika Washburna, ki mu je predstavil Chamberlina in Levinea. Predsednik je izrazil veselje, da sta oba oceanska letalca obiskala Dunaj ter je poveljeval njihovo dejanje kot občudovanja vredno delo moštosti. Kot zunanji znak priznanja avstrijske republike za heroično delo jima je podaril zlati častni znak za zasluge avstrijski republiki.

Avstrijska zveza letalcev je podarila obema letalcema zlati častni znak z briljanti.

Načrt za nemški polet iz Evrope v Ameriko

Eden izmed najbolj znanih nemških letalcev Anton Kenecke je napravil drzen načrt za polet iz Berlina v New York in od tam preko ameriške celine v San Francisco.

Pobudo za polet sta mu dala v prvi vrsti Chamberlin in Levine, ki iščeta, kakor je podoba, realnih stikov z nemškim kapitalom za ureditev transoceanskega letalskega prometa med evropskim in ameriškim kontinentom. Kenecke hoče dokazati, da je mogoče veliko distanco preleteti tudi z aparatom nemškega izvora. Njegov polet ne bo imel značaja športnega dogodka, marveč čisto realnega, gospodarskega podjetja.

Iz Berlina namerava leteti Kenecke v južnem pravcu čez Azore, ker noče porabiti linije, po kateri je letel že Lindbergh in za njim Chamberlin. Na newyorškem letališču nima namena pristati, ampak hoče samo vreči z višine pošne vreče s pismi ter potem nadaljevati polet proti San Franciscu. Šele tu se namerava Kenecke ustaviti oddati pošto in se vrniti po nekajdnevem počitku čez New York nazaj v Evropo.

Kenecke ne poudarja, da pot sam, temveč misli vzeti s seboj še enega letalca, da ga bo od časa do časa nadomeščal pri stroju. Poleg njiju bosta v letalu še dva moža: impresarij, ki se je odločil financirati polet in boksarski im-

K letalski katastrofi Pelletier d' Oisy

Goreče letalo, s katerim se je bil malo prej francoski rekorder dvignil na polet, da potolče Chamberlinov distančni rekord.

J. Kapner:

Trije berači

Za konec velikega praznika in romanja so berači še pri kramarjih pobrali in so se pod večer napravili v krčmo.

Trije so sedeli za mizo in se prepirali, ali se vrnejo še nocoj v mesto. Obrazi so bili neobriti, s krvjo zalite oči so pričale o slabem spanju, ke na senu. Na glavah so imeli črne klobuke, kakor jih nosijo vsi stari ljudje: okrog-le, s širokimi, privihanimi kraji. Na ramah so jim visele vrečice, napravlje-ne kot nahrbtniki.

Dva, Tona in Anza, sta sedela na klopi ob steni in pila mošt iz litrske posode za pivo. Tretji je bil Tirza, brez leve noge; sedel je na stolu in pil svojo četrt.

«To so meni gospod dali,» se je hvalil. «A, tisti so gospod, ki so bili prej tu?» je vprašal Tona, ki je imel večjo glavo in močna lica.

«Pa krčma je tudi njihova?» se je oglasil Anza in mu je počasi izmaknil kozarec iz roke.

«Seveda, bedak,» se je razhudil Tirza in mrmral dalje: «Kaj mi boš jemal pijačo?»

Soseda sta izpila in sta se odpravljala: «Tirza, midva greva na vlak. Hudič, kaj boš peš hodil, tako daleč, pa ponoči. Pojdi z nama! — Midva morava iti. Pa lahko noč!»

Ponujala sta mu roki. On pa je postal užaljen in jima ni dal roke. Pil je in mrmral: «Le čakajta...»

Iz dvorane so priigrali godci, za njimi so se prignali plesalci in so lovili dekleta. Sredi sobe so zapeli pijani študentje. Vriskali so.

Tirza se je razveselil; pel je z njimi in vriskal. Berglje so mu padle pod mizo. Prijatelj sta sedla in sta pomagala z glasovi.

«Saj vama pravim! Kam hočeta na noč? Za liter še dam! Gospod so mi rekli, da lahko tu prenočim, na hlevu.

Da, gospod, oni me imajo radi. Oni mi samo povedo: «Tirza, na tu imaš piti.» Ostanemo, pa je.»

Soseda sta se zopet domislila odhoda in sta iskala besed, da ga ne razžalita.

«Glej, Tirza, pomisli, midva morava jutri na delo. Tebi je lahko, ko si prost, kakor gospod,» se mu je laskal Tona, odhajaje skozi vrata. Anza je voščil lahko noč in se je žalostno ozrl, ker je vedel, da Tirza nima malo denarja in da ga ni dobro razžaliti.

Težak jima je bil odhod; obotavljala sta se zunaj pred vrati, pomišljala in čutila: če bi prišel za njima in ju poklical, samo še enkrat, bi ostala.

Godci so zaigrali poskočno; brez pomisleka sta se vrnila k mizi in sta sedla. Tirza je poklical še liter in je pijan in vesel kotalil drobiž po mizi.

Pili so trije berači dolgo v noč in peli, dokler niso pijani pospali po klopih...

VALOVI STRASTI...

Sedem dejanj vatrene ljubezni, elegantnega Pariza in solne Valencijske. Po sloviem romanu Blasco Ibaneza. — Prekrasne kolorirane slike. Sijajna je scena, ko deroča bujica provali v lepo vas. — V vlogi strastne Leonore krasna

GRETA GARBO

znana pod imenom »Zena-demon«. Mladega Rafaela kreira »novi Valentin« lepi

RICARDO CORTEZ

Predstave se vrše ob: 4, pol 8, in 9 uri.

Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

presarij Steffken. Kenecke bo skušal dokazati, da je celo reden potniški promet med Evropo in Ameriko popolnoma mogoč in tudi praktično izvedljiv. Start se bo vršil najpozneje 25. julija.

Letalcu, ki namerava izvesti svoj drzni načrt, je danes 35 let. V svetovni vojni je bil eden izmed najbolj znanih in najboljših nemških letalcev ter je sestrelil 46 sovražnih letal. Po vojni je vstopil v službo pri nemški Lufthansi, ki mu je sedaj dovolila trimesečen dopust, da se za polet dostojno pripravi.

Iz Ottave poročajo, da se skrivnostna svetlobna znamenja, izvirajoča naj-

brže od svetlobnih raket, še vedno pojavljajo v Chicoutiju blizu Quebeca. Znaki, katerih si izprva niso mogli drugače tolmачiti kot življenske signale Nungesserja in Colija, so taki, da ni izključeno, da sta francoska letalca vendarle živa. Signalizirali so jih v območju reke Peribonca. Ameriška vlada je zategadelj poslala tja neko letalo, da preišče gozdove. Upanje, da sta francoska letalca zabredla v prašume in da sta še pri življenju, je s tem zopet oživljeno.

Subskribirajte Shakespearea

: pri Tiskovni zadrugi!

Socijalna politika

Ali je sedanja organizacija bolniškega zavarovanja delavcev za Slovenijo finančno škodljiva?

O socialno - gospodarskih vprašanjih bi se moralo dosledno mirno in trezno razmotrivati, ako nam je na srcu koristna rešitev. Brez treznega prevdarka ni pametne rešitve. Najbolj pa je treznost potrebna pri socialno-političnih problemih, ker so ti najbolj kočljivi in zato kaj radi postanejo plen brezvestne demagogije. Zato morajo oni, ki so poklicani, da o socialno-političnih vprašanjih razmišljajo in jih dovažajo koristni rešitvi in da priborijo pred nekritičnimi in škodljivimi napadi štiti, posebno budno paziti, kaj in kako izpregovore o teh problemih, da imajo jamstvo, da bo javnost trezno presojala njih besede in razumela njih jedro. Zato je o socialnih vprašanjih težko in nevarno govoriti, ker je človek vedno izpostavljen nevarnosti, da bo udarjen po glavi, pa naj o stvari misli še tako dobro in pošteno in po svojem najboljšem notranjem prepričanju. Kdor stvarno misli, ne more govoriti o zlatih gradovih in mora povedati tudi ono, kar morda vsakomur ni všeč, za razčiščenje pa je potrebno. Kakor trdnjavijskih zidov ne moremo obstrlejevati z graham, ako imamo z zavzetjem resne namene, tako tudi o važnih vprašanjih ne smemo razmišljati sentimentalno in le s tendenco, da govorimo vsem všeč. Resnost položaja je vredna jasne besede in to tudi proti riziku napadov, ki pa mislim ne morejo imeti osebnega značaja, ampak le stvarnega.

Zavarovanje je važen gospodarski problem, problem delavstva in našega gospodarstva. Za presojo zavarovalnih vprašanj morajo biti zato merodajna gospodarska načela, ne morda politična ali celo osebna. Obveljati mora preko vseh nasprotnih tendenc le ono, kar je gospodarsko utemeljeno in kar nudi realno jamstvo, da bo dobro in splošno koristno. V koliko sedanji zakon o zavarovanju delavcev odgovarja po svojih osnovnih načelih principom gospodarnosti in koristnosti? V koliko je ta zakon specielno za Slovenijo gospodarsko in socialno koristen ali škodljiv. Odgovarjam, da principi sedanjega zakona v splošnem v polni meri odgovarjajo načelom gospodarnosti in da je sedanja zakonita ureditev zavarovanja po glavnih vidikih za Slovenijo koristna. Reforma je potrebna le v detajlih, zlasti v smeri, s katero bi se vzbudilo večjo lastno odgovornost interesov.

Pri vsakem gospodarskem vprašanju je najvažnejša finančna stran. Ako je ta najbolj boleča stran razmeram odgovarjajoče dobro rešena, je via facti rešeno vse drugo, odnosno ni ovir, da bi se ne rešilo.

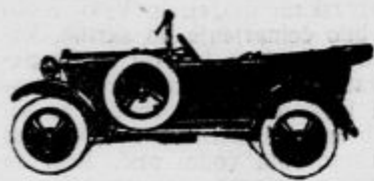
Naš zakon je osvojil princip unifikacije in centralizacije ter načelo samouprave. Za unifikacijo raznih panog zavarovanja se vodi že dolgoletna borba, mislim, da uspešno. Povsod prodira prepričanje, da je soc. zavarovanje v vseh svojih panogah smatrati kot enotno in da raznih panog ni organizirati ločeno ne po upravi in ne po zakonitih določilih. Z delno zakonito unifikacijo in s kodifikacijo je pričela Nemčija, ko je v l. 1911 izdala svoj zavarovalni red (Reichsversicherungsordnung); upravno-organizatorno so panoge še ločene, dasi je med njimi ustvarjeno najtesnejše sodelovanje. Češki zakon je unificiral de facto vse panoge, dasi morda ne po čisto priličnem pojmu te besede. Ista misel je v avstrijskem zakonu. Z unifikacijo raznih panog zavarovanja je izvajanje vseh panog poverjeno eni in isti upravi ter eni in isti samoupravi. Istočasno z izvajanjem ene panoge se avtomatično izvajajo tudi ostale. Prištednja na času in delovnih energijah je očitna istotako je očitna tudi prištednja na upravnih stroških. Zato je načelo unifikacije gospodarsko koristno in pa

tudi socialno dobro, ker unifikacija omogoča istočasno in hitro obravnavanje raznih zavarovalnih slučajev, ki padejo časovno v breme raznih panog zavarovanja in se zavarovancu ni treba obračati na razne zavarovalne institucije. Unifikacija je seveda mogoča v zvezi s centralizmom ali tudi v decentralizirani organizaciji zavarovanja. Pri nas nimamo centralizirano unifikacijo. To pomeni, da je za najrazličnejše panoge zavarovanja pristojni eni in isti centralni urad, ki je edini nosilec zavarovanja v državi. Pri decentralizirani unifikaciji v polnem obsegu besede pa bi imeli več nosilcev zavarovanja za vse panoge, v skrčenem pomenu besede pa več nosilcev za eno ali dve panogi, ki bi v prenešenem delokrugu vršili nekaj poslov tudi za druge panoge. To bi bila delna unifikacija. Mi imamo popolno centralizirano unifikacijo. Ali je ta finančno koristna? Da! In sicer iz sledečih razlogov. Centralizirana unifikacija pomeni centralizirano finančno gospodarstvo in sicer predvsem v smeri skupnega izenačevanja financ v posameznih pokrajinah v slučaju, da so te pokrajine v svojem poslovanju deficitne. Centralizirana unifikacija pomeni zlasti za Slovenijo nekakšno zakonito zavarovanje vseh zavarovalnih rizikov Slovenije v bol. zavarovalni panogi za slučaj pasivnosti. To zavarovanje krijejo pokrajine, ki zaključujejo s suficitom na ta način, da se leini suficit posameznih pokrajin porazdeli na vse pokrajine. Čim več pokrajin je suficitnih in čim večji je njihov suficit, tem bolj se zmanjša deficit ali suficit drugih pokrajin. S 1/4 suficita pa razpolagajo pokrajine same, 1/4 se steka v centralni rezervni fond. Od te zakonite ureditve morejo imeti škodo le pokrajine, ki zaključujejo s suficitom, nikakor pa ne pokrajine, ki poslujejo s primanjkljajem. Kako je to Slovenija? Slovenija je pokrajina, ki zakon v polni meri konsumira, ko vsak zavarovani član v vsakem zavarovanem slučaju vse zakonite davke izrpa. Ker premija ni v zdravem zavarovalno-matematičnem razmerju napram davčvam, moremo trditi, da bolniško zavarovanje v Sloveniji nikdar ne more zaključiti s pomembnejšim suficitom, nasprotno Slovenija je v stalni nevarnosti, da zaključuje z deficitom. V letu 1925 n. pr. ko niso bile skrajno štedljivo organizirane zobne davke, je Slovenija izkazala dva milijona deficita, katerega so plačale druge pokrajine in poleg tega Sloveniji priznale še udeležbo na suficitu drugih pokrajin, ki se uporabi za zdravstvene naprave Slovenije. Leto 1926 smo zaključili s suficitom, toda ker je bol. zav. panoga v državi še vedno zaključila s suficitom, se ta suficit ne bo zmanjšal, mogoče je celo povišanje. V l. 1927 je epidemija spomladanske influenze zahtevala nad 800.000 Din več izdatkov, povišale so se nekatere druge postavke tako, da je primanjkljaj skorajda neizbežen. Kratkot: Ker Slovenija zakon v polni meri konsumira in ker zato dohodki v Sloveniji niso v zdravem razmerju z izdatki v Sloveniji, Slovenija od sedanje ureditve finančne strani bol. zavarovanja nima škode, ona more imeti samo dobiček. Dokler ostale pokrajine ali vsaj nekaj njih, radi tega, ker zakona v pogledu podpore ne konsumirajo, poslujejo s suficitom, je za Slovenijo nevarnost zvišanja prispevkov precej izključena, razen ako bi zaključevala poslovanje z znatnim deficitom, kar bi pa nastopilo tudi pri samostojnem izvajanju zavarovanja.

Iz teh razlogov je v važnem interesu Slovenije, da ohranimo finančno skupnost z ostalimi pokrajinami. To Sloveniji samo koristi in prav nič ne škoduje Slovenijo moramo v pogledu bol. zavarovanja pri sedanjih višinih prispevkov in davčevah šteti med pasivne pokrajine, na noben način pa ne med aktivne ali celo med dobro aktivne.

Te momente je pri reformi bolniškega zavarovanja imeti pred očmi. Sedanja enotnost je v gospodarsko korist Slovenije. Ak ta enotnost pade, je na njeno mesto postaviti v efektu enakovredno enotnost. Čeprav v drugi obliki.

J. J. B

Peugeot

najboljši kvalitetni avtomobil po konkurenčnih cenah. — «PEUGEOT» znači sigurnost, obratovanje, trpežnost, štedljivost. — 12 HP potniški takse prosti Din 39.800.—

12 HP štirisedežni de Luxe Din 46.500.—, 28 HP normalni touring štirisedežni 56.000.—, dinarjev, 28 HP Alwester de Luxe 64.000.—, dinarjev, kakor limuzina samo popolnoma za odpreti. — Duco lakirani ter opremljeni z vsem komfortom najmodernejših avtomobilov. — Vsi najnovejši modeli 1927 v ceno, nomiji, eleganci ter uporabi bencina neprekosljivi od vsake druge znamke.

Oest. Automobil-Fabriks A. G. vorm. **Austro-Fiat** svetovnoznani kvalitetni tovarni avtomobili 1½, 3, 5 tona, avtobusi. Motorne brizgalne za požarne brembe itd. Interesente vabim na ogled. Vsa vozila dobavljajo promptno od tukajšnega skladišča generalnega zastopstva

O. Zužek,
Ljubljana
Tavčarjeva 11.

Sport

Tekmovanje za nogometno prvenstvo države

Hašk poražen od Hajduka ter pade od prvega na četrto mesto. — BSK in Sašk premagata svoja nasprotnika Sanda in Ilirijo

V tretjem kolu tekmovanja za državno prvenstvo, ki se je vršilo v nedeljo, je bila najvažnejša tekma med Haškom in Hajdukom v Zagrebu. Zmagal je s precejšnjo goliferenco splitski Hajduk, ki je s to zmago dokazal, da je poleg BSK najresnejši kandidat za naslov državnega prvaka. Menimo, da se bo borba za naslov državnega prvaka vodila med BSK in Hajdukom, kljub temu, da vodi trenutno Sašk. Poraz Haška je po eliminiranju Gradjanskoga iz tekmovanja za državno prvenstvo za zagrebški sport skoraj katastrofalen. Hašk je s tem porazom izgubil skoraj vse nade, da bi si mogel osvojiti naslov državnega prvaka. V Beogradu je BSK, kakor je bilo pričakovati, porazil Sanda, Ilirija pa je v Sarajevu dosegla z 1 : 2 še dokaj dober rezultat. V nastopnem poročilu o posameznih tekmah:

Sašk : Ilirija 2 : 1 (0 : 0)

Ilirija ni pokazala prav posebno dobre in lepe igre. Sašk je bil v premoči. Napadalne akcije, ki jih je izvedla Ilirija, so končale voutu ali pa v rokah Saškovega vratarja. Pri Sašku se je odlikovala zlasti obramba. Pri Iliriji, od katere se je pričakovalo mnogo več, so bili dobri vratar Miklavčič, branič Beltram in Pleš in desno krilo Zupančič. Gol za goste je padel iz enajstmetrovke. — Sodil je g. Padjen iz Zagreba.

Hajduk : Hašk 4 : 0 (2 : 0)

Dodela zaslužena zmaga Hajduka, ki je znal izrabiti vsako situacijo. Najboljši del njegovega moštva je napadalna vrsta, ki je bila pred golom zelo odločna, kar se je pri Haškovem napadu zelo pogojevalo. V polju je bil Hašk boljši od Hajduka. Sodil je g. Ružič. «Novosti» poročajo, da bo Hašk proti njegovemu sojenju vložil protest.

BSK : Sand 3 : 1 (2 : 0)

Kakor je bilo pričakovati je BSK s 3 : 1 (2 : 0) premagal svojega nasprotnika Sanda. Zmaga Beograđanov je po igri zaslužena, vendar pa so domačini pokazali slabšo igrjo kot običajno. Zlasti so slabo branili, le Rodin je rešil mnogo ter onemogočil Subotičanom večji uspeh. Domačini so bili tehnično boljši. Sand pa je pokazal večjo poštrevnost. Dobro in nepristransko je sodil g. Vodišek.

Stanje prvenstva je sedaj nastopno: 1. Sašk (4 točke, goliferenca 8 : 4), 2. Hajduk (4, 10 : 6), 3. BSK (4, 7 : 8), 4. Hašk (3, 4 : 7), 5. Sand (2, 6 : 8), 6. Ilirija (1, 4 : 6).

Ostale nogometne tekme

LJUBLJANA: Ilirija II. : Celje 6 : 0 (3 : 0). Ilirijanska druga garnitura ni imela v Celjanih opasne protivitane. Celjani so parkrat dali videti, da imajo nekaj pojma o nogometu, v ostalem so pa predvedli igro, ki jo zmora marsikatero ljubljansko drugozadno moštvo. Ilirijani so bili ves čas gospodarji situacije in so porabili tekmo za nekaj trening. Rezultat bi bil lahko tudi nekoliko višji. — Slavija : Javornik (Rakek) 8 : 1 (3 : 0). Ves čas igre velika premoč Slavije, ki si je s to tekmo definitivno priborila prehod v prvi razred. Vendar smo jo v zadnjih časih videli že lepše igrati. Če bo hotela igrati v prvem razredu resnejšo vlogo, se bo morala pač nekoliko bolj potruditi.

PRAGA: Kvalifikacijska tekma za srednjoevropski pokal: Slavija : DFC 4 : 0 (1 : 0).

SOFIJA: Slovan (Dunaj) : Levski 4 : 1 (2 : 1).

SOLUN: SK Arisa : SK Vojvodina (Novi Sad) 5 : 2. Vojvodina : SK Maceđni 5 : 1.

BRATISLAVA: SK Bratislava : Sportklub (Dunaj) 2 : 1 (1 : 0).

DUNAJ: Vienna : Admira 5 : 3 (2 : 2). FAC : Hakoah 2 : 0 (1 : 0). Sparta (Praga) : Rapid 1 : 0 (1 : 0).

STOCKHOLM: Svedska : Danska 0 : 0.

BERLIN: SK Hertha : Europa (Barcelona) 4 : 2 (3 : 1).

MONAKOVO: Monakovo : Berlin 4 : 1 (0 : 0).

GRADEC: GAK : Hakoah (Gradec) 2 : 0 (1 : 0).

Motociklistične in kolesarske dirke Gaštej-Medvode

Motodirka Gaštej-Medvode v nedeljo popoldne se je vršila ob razmeroma lepem vremenu ter ob precejšnjem interesu publike. Prireditelj sama po sebi ni nudila toliko zanimivega, kolikor je bilo po vsej pravici pričakovati. Ze dopolne pri prvega zmanjšanju strojev se je izkazalo, da je mnogo prijavnikov odstopilo. Start je vodil gospod Rado Hribar. Ze tu se je pokazalo, da ni pravega razpoloženja. Stroji, ki bi morali potegniti z mesta z visoko brzino, so startali leno in vozači so se pred deloma neznano jimo progo prestrašili. Ista slika na cilju. Namesto brzine in elana le opreznost in nekaka hojazljivost. V najlepšem stilu je pasiral cilj g. Zelokar na Monet Goyonu. V sidecarjih je Stuzzi (A. J. S.) vozil sicer dober tempo, vendar ni izpolnil pričakovanja publike. Štrban, na startu nekoliko nervozen, je vozil sicer v lepi formi, vendar se mu ni posrečilo toliki Hribarjevega rekorda iz leta 1924, četudi je imel modern in jako lepo mašino (BSA). Poleg vsega tega so imeli nekateri vozači istinito smolo. Lacina (Rudge), ki je imel najboljši izgled v sidecarjih, je imel pnevmatik defekt; slično Vodišek, ki je bil v izborni formi in ki je imel na startu najjačjo mašino. Kratko pred cervkijo mu vrže pnevmatiko raz zadnje kolo in le svoji neverjetni prisotnosti duha se mora zahvaliti, da se mu ni zgodila hujša nesreča.

Nesrečni slučaj je menda tudi zadel Bidovec. Od vseh vozačev je Bidovec poznal najboljše progo. Vozil je Ariela, ki bi mogel mirno konkurirati vsem drugim strojem razen Indianu g. Vodiška. Pred startom je

Brezmejna lahkorniselnost je — drugače ne moremo reči —, ako po več dni ali pa celo več tednov ne snažite pravilno svojih ust in zob. In vendar je to zelo lahko, ako rabite Odol: samo nekoliko kapljic ga kanete v kozarec tople vode, ki jo potem premešate z zobno krtačico; s tem izpirate in grgrate popolnoma po svoji volji in si končno — zlasti predno greste spat — še s krtačico dobro osnažite zobe. Videli boste: Odol je čudovito sredstvo za osveženje ust, pri katerem mnogo več prihranite, nego pri vseh drugih zobnih kremah in praških. V teku desetletij je Odol postal kulturni pojrn.

S krepkim ispiranjem da Odol ustam sveže dišeči dih

menjal olje in pozabil odpreti pipo — rezultat je bil da stroj ni šel več naprej. Nesreče ni bilo nobene, kar je pri voženih brzinah popolnoma razumljivo. Da je Štrban vozil 6 minut 33 sekund je naravno razočaralo, gre pa na račun nepoznanja proge. V celoti je nudila prireditelj bolj pestro kot zanimivo sliko.

Poleg Štrbana, ki mu je šteti v dobro, da proge skoroda ni poznal je gotovo najboljši še odrezal Zelokar, ki je pokazal ponovno veliko rutino, elan in formo. Njegov stroj, ki izgleda kakor igrača je premagal z veliko elastičnostjo in vztrajnostjo progo.

K tekmi je bilo povabljenih mnogo funkcionarjev Motosaveza. Na cilju so bili predsednik Saveza dr. Kandare ter gg. Funk dr. Zelokar in Šabec, na startu kot starter g. Hribar. Vsi ti gospodje so poštrevno vztrajali in vzele delo v svoje roke. Organizacijo so imeli v roki sicer izborni in izurjeni sportniki — le da jih je bilo premalo.

Rezultati dirk so bili nastopni:
Kategorija do 175 ccm: 1. Zelokar Rudolf (Monet Goyon) 8:28 dve petini, 2. Moravec Josip (Bianchi) 10:17 dve petini.

Kategorija do 350 ccm: 1. Golobiewsky Roman (BSA) 8:41.

Kategorija do 500 ccm: 1. Štrban Anton (BSA) 6:33, 2. Fütterer Milutin (Gnome Rhone) 7:25 štiri petine.

Kategorija nad 500 ccm: 1. Prill Vendelin (Zenith) 8:31.

Kategorija do 600 ccm s prikloico: 1. Stuzi Walter (A. J. S.) 8:20 tri petine, 2. Jeglič Rudolf (Rudge Whitworth) 8:45 tri petine.

Najboljši čas duva je dosegel g. Anton Štrban, član I. Hrv. Motocikl. kluba Zagreb ter je prejel plaketo in posebno darilo gospoda Rado Hribarja.

Kolesarskih dirk se je udeležilo 31 dirkačev. Pri dirki juniorjev je zmagal Makso Peršin od kluba kol. in motocikl. Ilirija v 17:37. 2. Vranarič Ivan od Hrv. kluba bicikl. Sokol, Zagreb 17:37 ena petina.

Glavna vožnja na 20 km: 1. Josip Šolar od kluba kol. in motocikl. Ilirija v 40:26. 2. Sovič Koloman od Hrv. kluba bicikl. Sokol, Zagreb, v 40:26 ena petina, 3. Srečko Zanoskar, od kolesarske sekcije ASK Primorje v 40:26 dve petini.

Vsa dirkalna proga je bila zastražena po Velocipedski četi Dravske Div. oblasti.

Petstokilometerska kvaliteta vožnja po Sloveniji in Hrvatski. «Motoklub Ljubljana» priredi dne 28. in 29. junija zanimivo kvaliteto vožnjo z motocikli po Sloveniji in Hrvatski. Naš mladi ali vidno naraščajoči motociklistični sport bo s to prireditvijo sledil razvoju tega sporta v drugih naprednih državah in nudil tako svojim vozačem priliko, da pokažejo spretnost v vožnji, orientacijo na cesti in izdržljivost vozila, občinstvu pa praktično motornega kolesa za širše sloje. — Proga bo vodila preko najlepših delov naše pokrajine, in sicer prvi dan iz Ljubljane preko Kamnika čez romantični gorski prelaz Črničev v Gornji grad in lepo Savinjsko dolino do Mozirja. Odtod bo šla proga preko Šoštanj, Velenja in Slovenjgradca v Dravograd in dalje ob Dravi do Maribora, kjer je cilj prve etape. Po kratkem odmoru za obed bodo motociklisti nadaljevali svojo pot preko Ptuja in Rogatec v Rogasko Slatino. Tu bo prenočišče in naslednji dan startajo zopet za povratek v Ljubljano. Proga bo šla preko Podčetrčka, Brezje, čez Krko na Hrvatsko v Samobor, Plješevico in Karlovac. Tu je cilj prve etape drugega dne. Po kratkem odmoru se bo vozilo čez Netretič, Metliko, Novo mesto in Trebnje do Ljubljane, kjer je končni cilj. — Vozilo se bo s povprečno hitrostjo 30 do 40 km, grupirano po močeh strojev. Prvi zmagovalec prejme dragoceno darilo, ostali ki dospeljo na cilj plakete ozi. diplome kluba. Razdelitev nagrad se vrši 29. junija zvečer v Ljubljani. — Ceste, po katerih se bo vozilo, so v splošnem relativno dobre in bo vožnja nudila vozačem obilo užitka. Ta vožnja bo obenem najlepša revija razvoja tega modernega in ekonomičnega prevoznega sredstva v Sloveniji. — Kdor se želi udeležiti tekmovalne vožnje, naj se prijavi odboru «Motokluba Ljubljana» v Ljubljani, Resljeva cesta 1, kjer prejme natančne propozicije za vožnjo.

Službeno iz upravnega odbora JHS. Podsavezi se ponovno pozivajo, da sporoče, kdaj bi bil v njihovem področju najprimernejši čas za izvedbo določenega bazenskega dne. Preskrbe naj si pravočasno dovoljenj za prodajo blokov, katerih potrebno količino je nemudoma javiti savez. Vse tikovine se naračajo pri blaginiku Štrizaju (Ljubljana, Zelnjskega 10.) Glede troveča se natančneje sporoči, čim bo dosežen sporazum z zainteresiranimi nacijami ter točno ugotovljen termin in razpredeli-

tev. Savez, ki momentano nima nobenih dohodkov, vztraja na tem, da vsi podsavezi pobirajo dva meseca pri vseh svojih prireditvah predpisani davek po 50 par od vstopnice. Pripadajoči znesek je poslati takoj s sodniškim zapisnikom. ZHPu se naroča, da stopi v stike s splitskim Hajdukom. Priporoča se vsem podsavezom, da naberejo čim več inseratov za projektirano novo izdajo pravil. Cene inseratov se določijo: cela stran 80 Din, polovica 50, četrtina 25. Denar naj se pobere takoj pri naročilu ter pošlje saveznu blaginiku. Od nabranih inseratov se prepuosti 25 odst. podsavezu. Poskrbeti morajo dalje v svojem delokrogu za sodniški naraščaj ter ustanoviti izpitne komisije za sodnike. Opozarjajo se končno, da agitacije za prenos seveda sava ne spadajo v delokrog podsavezov, temveč je to privatna zadeva posameznih klubov.

Villacher Sport Verein : SK Slovan. Na dan 29. junija ob 17. odigra SK Slovan prijateljsko tekmo s Villacher Sport Vereinom. Cisti dobiček te tekme pokloni SK Slovan odboru za postavitev spomenika kralju Petru Osvoboditelju. Z ozirom na to, da se je Slovan zadnje čase močno ojačil z novimi močmi se obeta zanimiva tekma. Več v prihodnjih dneh.

ASK Primorje, centralni odbor. Danes, v torek, ob 21. v kavarni Emona, damska soba, važna seja. Seji naj prisostvujejo brezizjemno vsi gg. načelniki sekcij. Poslov. podpredsednik.

SK Jadran. Jutri, v sredo, ob 20. uri seja upravnega odbora v Narodni kavarni. Tajnik.

SK Slovan, težko atletična sekcija. Jutri ob 19. uri reden trening v telovadnici. Odslej se bodo vršili treningi ob sredah in petkih. Pravico do treniranja imajo samo oni člani, kateri vplačajo članarino za pol leta v znesku 15 Din. Pozivam gg. Legat, Vavpotič, Lach, Tomljenović in Kveder, da so pri jutrišnjem treningu navzoči. Načelnik.

Dopisi

JEŽICA. Tukajšnji trgovci, obrtniki in gostilničarji pripravljajo za občinske volitve samostojno kandidatno listo. Njen začetni uspeh klerikalne politike silno razburja. Da spravijo obrtniško listo kot samostojno ob kredit, trdijo, da ima ta lista demokratsko ozadje, kar je seveda navadna laž. Ta lista ima v resnici le klerikalno ozadje oziroma predzgodovino! Saj so naši klerikalci s svojim protitrgovskim hujškanjem ob priliki zadnjih volitev z dejanskim bojkotiranjem naprednih trgovin in s terorizmom lastnih pristavev obrtnikov dosegli, da se že noben trgovec ali obrtnik ni več upal dati podpisa na kako politično kandidatno listo in da ni šel voliti. Ako naj po vsem tem trgovci in obrtniki ostane res nepristranski naorarn odjemalec in ako naj svojih stanovskih pravic ne prepuosti v izrabo nepoklicanim ljudem, mu ostane edino ta pot, da si pripravi samostojno in neopolično stanovsko listo. Toda doživeli smo novo stamototo, da klerikalci tudi nevtrelen obrtniški tabor smešijo in napadajo. Ni tedaj dosti, da klerikalci s pretrpano licenco ubijajo živalmost in zaslužek naših gostin, ni jim dosti, da dajeta obrt in trgovina največ davkov. Klerikalci nas žele še nadalje in še bolj obrisati k dom, njih edini cilj je, komandirati, komandirati in zopet koman-

dirati. V tem je ves njihov odrešujoči program. Zalostno spričevalo bi si dali trgovci in obrtniki, če ne bi poznali svojega stanja in bi jim bilo več do klerikalnih kakor oa do lastnih stanovskih interesov!

ZALOG PRI LJUBLJANI. Čitalnica je imela ob postavitvi dramatičnega odra v naši dvorani ogromne stroške. Da bo mogla kriti del dolga, priredi danes ob 16. pri g. Požarju veselico, na kateri sodelujeta orkester in društveni pevski zbor. Vstopnine ni. Veselica se vrši tudi ob slabem vremenu, ker je na razpolago prostor na dvorani. Upamo, da se bo prireditve udeležilo naše članstvo v obilnem številu. Zveze z vlaki ugodne.

Najboljši in najekonomičnejši

elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plznu

se nahajajo v velikosti ¼, do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani.

Obrnite se na:

Civ. inž. M. J. Stebi, Ljubljana,
Selenburgova ul 7 Telefon št. 296c

Zalosti potrti naznanjamo, da je v nedeljo, dne 19. junija t. l. naš ljubljni soprog, oče, stari oče, tast, svak, gospod

Anton Križman

davčni nadupravitelj v pok.

po dolgi mučni bolezni, v 67. letu starosti, previden s svetotajstv mirno preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 21. t. m. ob 4. pop. iz hiše zalosti v Krškem št. 104.

Krško, dne 13. junija 1927.

Marija Križman, soproga
Anton Križman, sin — Mici Kandare, Anica Šiška, hčeri — France, Jakob in Matija Križman, bratje — Marija Pustroj. Križman, sestra — dr. Fran Kandare, odveinik, dr. Janko Šiška, okr. glavar, zeta — Nadica in Desanka Kandare, Marija Šiška, vnukine in ostalo sorodstvo.

Pljuča!

Zelazniški zavod (Anstalt) dr. Pečnika za pljuče bolesi, na gori Janina, občina Šentor, pošta Rogasika Slatina — Prospekt 3. Din. 18430

Štev. 15.464/1501 — 1927.

Razpis.

Mestna občina mariborska razpisuje na podlagi sklepa mestnega občinskega sveta mariborskega dne 10. februarja 1927 oddajo zemeljskih in betonskih del za izvršitev cestnega kanala v Smoletovi ulici.

S 100.— Din kolekovano, zapečateno in s »Ponudbo za izvršitev cestnega kanala v Smoletovi ulici« na ovitku označene ponudbe je vložiti do 12. ure dne 23. junija 1927 v vložišču mestnega magistrata.

Takso in druge dajatve je vpoštovati pri enotnih cenah Javna otvoritev ponudb ob navzočnosti ponudnikov se vrši dne 23. junija 1927 ob 12. uri na mestnem magistratu. Za razpis potrebni načrti in spisi so proti povračilu dobavnih stroškov na razpolago pri mestnem gradbenem uradu. Mestna občina si pridržuje pravico oddati dela skupno ali posamezno brez ozira na višino ponudnih cen.

Mestni magistrat mariborski,
dne 13. junija 1927.

Globoko potrti naznanjamo tužnim srcem bridko vest da je naš predragi oče, stari oče in ljubljni soprog

Franc Rozman

zasebnik na Senožetih št. 35, p. Javornik

v nedeljo dne 19. junija ob 12. uri po dolgi in mučni bolezni lahnil svojo blago dušo.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v torek ob 5. uri popoldan iz Senožet na pokopališče na Koroški Beli.

Na Senožetih, dne 19. junija 1927. 7170

Franciška Rozman, soproga. — **Maika, Angela, Minka, Joža, Franc,** hčere in sinovi. — **Martin Brudčan, Joža Janša, zeta — Francka Rozman,** sinova — **Čatali vnuki, vnukinje in sorodniki.**

